

Zadnjih 125 dni Josipa Broza Tita

1. januar 1980

Predsednik republike Josip Broz Tito je praznoval novo leto v Karadjordjevu, v krogu svoje družine, najbližjih sodelavcev, voditeljev avtonomne pokrajine Vojvodine in drugih.

Ob polnoči je tovarš Tito dvignil čašo in nazdravil. V zdravici je dejal, da je prepričan, da bodo v novem letu 1980 doseženi še večji uspehi in še boljši rezultati v razvoju naše socialistične samoupravne skupnosti. Predsednik Tito je ob koncu nagovora vsem prisotnim zaželel dosti uspehov pri delu.

Prvi dan v novem letu je predsednik Tito organiziral v Karadjordjevem kosilo, katerega so se udeležili poleg članov družine še tovaršice in tovarši, ki so z njim praznovali v Silvestrovo noč.

Le dva dni po tem srečanju je tovarš Tito v Ljubljani začel svoj težki poslednji boj. Boj za življenje in edini boj, ki ga je Tito v življenju izgubil.

3. januar 1980

Po priporočilu zdravniškega konzilija je tovarš Tito sprejet v ljubljanski klinični center na temeljit pregled ožilja. Dva dni pozneje se je vrnil na Brdo pri Kranju na intenzivno zdravljenje. Med tem pa se je sestel zdravniški konzilij.

12. januar 1980

Na žalost je bolezen hitro napredovala in tovarš Tito je moral ponovno v klinični center v Ljubljano, kjer so s premostitvijo skušali intervenirati na ožilju leve noge.

Božidar Jakac: MARŠAL JOSIP BROZ TITO (Vanga, Brioni – februarja 1966)

20. januar 1980

Tovarišu Titu so z njegovim soglasjem amputirali levo nogo. Vse je bilo dobro in naš predsednik je pričel vidno okrevati. Med okrevanjem je opravljal tudi že nekatere državniške posle.

23. januar 1980

Svet so zelo hitro preplavile fotografije, na katerih je bil

tovarš Tito v razgovoru s sinovoma Žarkom in Mišom. Predsednik je bil nasmejan; naši ljudje so se iz težke zaskrbljenosti ponovno pričeli veseliti zaradi hitrega in uspešnega zdravljenja tovarša Tita.

Nekaj dni pozneje sta Tita v Ljubljani obiskala tovarša Koliševski in Doronjski. Tudi general armade Nikola Ljubičić je

bil pri Titu. Videti je bilo, da je najtežje minilo. Ljubljanska pošta je bila zatrpna s tisočimi telegrami in pismi tovaršu Titu. Vsa ta pisma in vse brzojavke so izražale veliko spoštovanje in ljubezen do Tita. V vseh teh pismih in brzojavkah je bila samo ena vroča želja: „Ozdravi nam, tovarš TITO!“

(Nadaljevanje na 2. str.)

Ob slovenskem kulturnem prazniku

Na slovenskem kulturnem koledarju je 8. februar najpomembnejši datum. V praznovanje tega dne smo združili obletnico Prešernove smrti in vso slovensko kulturo. Ni naključje, da enačimo Prešerna z bogatim kulturnim izročilom kot z obširnimi in bogatim kulturnim nasledstvom. Če primerjamo Trubarja z vznožjem, z začetkom slovenskega kulturnega in ne samo literarnega ustvarjanja, potem je Prešeren vrh, kamor pa se je moral povzpeti po strmi severni strani. Trubar je sicer zarisal prvo

markacijo, toda kje je še bila tista zadnja na samem vrhu! Danes, 132 let po Prešernovi smrti, nam je dosti lažje, saj je Prešeren s svojo umetnostjo pokazal dovolj poti, po katerih lahko segamo po samem vrhu.

V umetnosti se združi vse, kar je za narod najbolj bistvenega: njegov značaj, jezik, zgodovina, lepota pokrajine, kjer biva njegova veličina in majhnost, skratka vse tisto, po čemer lahko sodimo narod, da je narod.

Tak je Prešeren in njegova umetnost.

Zadnjih 125 dni Josipa Broza Tita

(Nadaljevanje s 1. str.)

14. februar 1980

„V pretekli noči je bilo zdravstveno stanje predsednika republike Josipa Broza Tita kritično. Izvedeni so bili intenzivni ukrepi zdravljenja. Zapažena so bila določena izboljšanja, vendar je zdravstveno stanje še naprej izredno težko. Nadaljuje se temu primerno zdravljenje,“ se je glasilo poročilo zdravniškega konzilija. Vsi zdravniki in zdravstveno osebje so bili vznemirjeni in zaskrbljeni. V Ljubljano je samo v enem dnevu prišlo več deset novinarjev iz vsega sveta.

4. maj 1980

Zdravniški konzilij je ta dan dvakrat poročal. Že v prvem poročilu ni bilo nič dobrega, a ko je prišlo drugo poročilo, je umrtvilo srca milijonom Jugoslovanov: „Danes v zgodnjih popoldanskih urah je zdravstveno stanje predsednika republike Josipa Broza Tita ponovno nadvse kritično. Navkljub vsem zdravstvenim ukrepom je kardiovaskularna slabost vse večja. Izvršeni so vsi nujni medicinski ukrepi.“

Vsi Jugoslovani smo sedeli poleg radijskih in televizijskih sprejemnikov. Ulice so bile puste.

„Delavskemu razredu, delovnim ljudem in občanom, narodom in narodnostim Socialistične Federativne Republike Jugoslavije: umrl je tovariš Tito...“

4. maja ob 15.05 je v Ljubljani nehalo biti veliko srce predsednika socialistične fede-

rativne republike Jugoslavije in predsednika predsedstva SFRJ, predsednika Zveze komunistov Jugoslavije, maršala Jugoslavije in vrhovnega komandanta oboroženih enot SFRJ Josipa Broza Tita...“ je rečeno na začetku objave Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije in predsedstva SFRJ.

Jugoslavija je žalovala, nihče ni skrival bolečine in solza. Na objavo o smrti tovariša Tita se je bučno navijanje na nogometni tekmi Hajduk-Crvena zvezda v Splitu spremenilo v tišino in žalost. Takoj za tem je iz prepolnih tribun zadonela pesem „Druže Tito, mi ti se kunemo...“

Peli in jokali so hkrati objeti gledalci, igralci, sodniki, novinarji, tehnično osebje, skratka vsi, ki so bili na stadionu. Bolečina je bila prepolna. In tako kot je bilo v Splitu je bilo v vsej Jugoslaviji. Žalovali so po vsem svetu.

Naslednjih nekaj dni je bil Beograd premajhen, da bi sprejel vse, ki so se hoteli pokloniti spominu tovariša Tita, da se mu tako zahvalijo za vse, kar je ustvaril za nas, za človeštvo. Takrat je povorka ljudi z žalostjo v srcu krenila proti „hiši cvetja“.

Povorke še dolgo ne bo konec. Vsak dan se na tisoče ljudi molče pomika mimo preproste plošče, pod katero leži naš Tito. Tako mu delovni ljudje Jugoslavije v globoki žalosti izražajo svojo ljubezen in zahvalo. Tito je umrl, njegova dela pa bodo živela večno.

Dr. Prešern

*Mladenci, zdaj se pije
zdravljica vaša, vi naš up;
ljubezni domačije
noben naj vam ne usmrti stzup;
kež zdaj vas
kakož nas
jo srčno branit kliče čas!*

*Živé naj vsi naródi,
ki hrepene dočakat dan,
ko, koder sonce hodi,
prepir iz svéta bo pregnan,
ko rojak
prost bo vsak,
ne vrag, le sosed bo mejak!*

*Nazadnje še, prijatli,
kozarce zase vzdignimo,
ko smo zato se zbratli,
ki dobro v srcu mislimo;
dókaj dni
naj živi
vsak, kar nas dobrih je ljudi!*

Dr. France Prešeren

V spomin in zahvalo

Pred dvema letoma, točno 13. februarja 1979, smo se poslovili od velikega sina slovenskega naroda Edvarda Kardelja. Njegov prispevek h graditvi naše socialistične samoupravne skupnosti, h krepitvi bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti, je neprecenljiv.

Edvard Kardelj, revolucionar, državnik, publicist in marksistični teoretik, je bil Titov najožji soborec in sodelavec. Bil je član KPJ in ZKJ več kakor pet desetletij. Od leta 1937 je bil član centralnega komiteja KPJ. Njegove plemenite misli,

ki jih je napisal, so preprosta resnica revolucionarja: „Sreče človeku ne more dati niti država niti sistem niti politična partija. Srečo si človek lahko ustvari samo sam“.

V svoji delovni ustvarjalnosti je delal do zadnjega trenutka. A sledimo mu in uresničujemo njegovo oporo, ki nam jo je namenil v zadnjem delu „Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja“.

Hvala revolucionarju Edvardu Kardelju! Njegovo delo bo za vselej ostalo ena najdragocenejših dediščin našega boja za socializem.

Konec leta nas je bilo v NOVOTEKSU kar 2473...

Poprečno število zaposlenih v DO NOVOTEKS je bilo v letu

.....

V negospodarstvu še večje zaposlovanje

Zaposlovanje v negospodarstvu še vedno hitreje narašča kot v gospodarstvu. To je razvidno iz poročila komiteja za družbeni razvoj v novomeški občini, kjer vidimo, da se je v gospodarstvu od 20.661, kolikor jih je bilo zaposlenih septembra 1980, na novo zaposlilo 415, v negospodarstvu pa od 3527 kar 128 novih delavcev. Indeks rasti za gospodarstvo je torej 102, za negospodarstvo pa 103,8.

1980 za 101 zaposlenega manjše od planiranega števila in za 71 delavcev večje kot v letu 1979. V vseh TO je bilo manj zaposlenih kot je predvideval plan, razen v Konfekciji Trebinje, kjer so plan delovne sile presegli za 5 % ali 16 zaposlenih. Tudi v primerjavi z letom 1979 je Konfekcija Trebinje zaposlovala letos 52 delavcev več kot lani. Poprečno število zaposlenih se je v primerjavi z 1979 zmanjšalo v TO TKANINA v investicijsko vzdrževalnem sektorju za 4 zaposlene in v DSSS za 14 zaposlenih. 31. 12. 1980 je bilo v DO NOVOTEKS 2473 zaposlenih, kar je za 42 delavcev manj od planiranega števila.

POPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH V LETU 1980 IN PRIMERJAVA Z LETOM 1979

OBRATI, TOZD	Stanje 31.12.80	ØI-XII 79	Plan 80	ØI-XII 80	Indeks	
					ØI-XII 80 plan 80	ØI-XII 79
PRED. METLIKA	343	312	347	328	95	105
Pred. Novo mesto	164	162	163	162	99	100
Priprava	171	167	179	169	94	101
Tkalnica	190	177	191	182	95	103
Apretura	276	265	276	268	97	101
Pletilnica	12	11	11	11	100	100
IVS	72	79	90	75	83	95
SS-Tkanine	23	18	22	21	95	116
TKANINA	908	879	932	888	95	101
KONF. NOVO MESTO	245	238	245	240	98	101
KONF. VINICA	239	229	240	235	98	103
KONF. TREBINJE	365	300	336	352	105	117
TRGOVINA	79	77	86	77	90	100
DSSS	294	308	329	294	89	95
DO NOVOTEKS	2473	2343	2515	2414	96	103

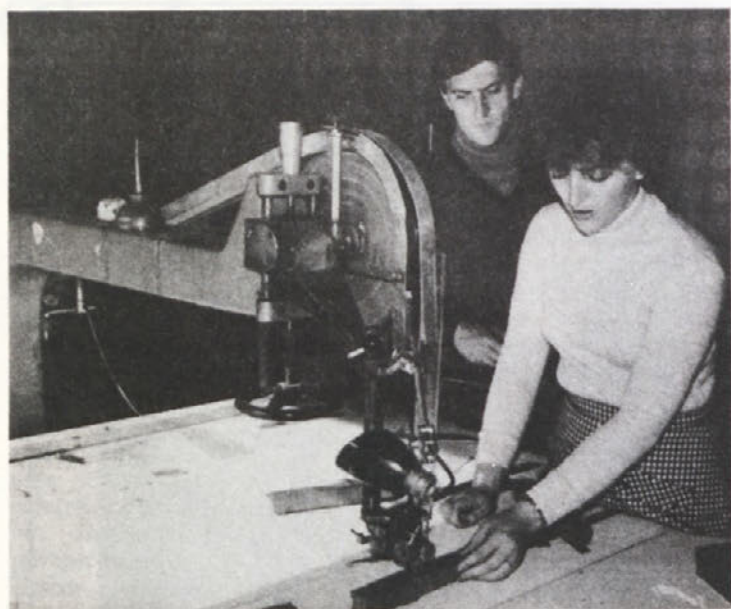
Lani: doseženi in preseženi načrti

Proizvodni plani so v letu 1980 doseženi in preseženi skoraj v vseh obratih. Tako so proizvodne plane izpolnili v novomeški predilnici, pripravi, tkalnici, pletilnici, v konfekcijah Novo mesto, Vinica in Trebinje. Pod planom je edino proizvodnja v metliški predilnici (za 1 %) in v apreturi (za 4 %).

V primerjavi z letom 1979 je manjša proizvodnja v apreturi in v konfekciji Trebinje, medtem ko je v ostalih obratih proizvodnja porasla. Največje povečanje je dosegla predilnica Metlika, saj je proizvedla za 9 % več kot v prejšnjem letu.

Obseg in izvrševanje planov proizvodnje v letu 1980 ter primerjava z letom 1979

OBRAT, TOZD	EM	PROIZVODNJA 1979	PLAN 1980	PROIZVODNJA 1980	INDEKS 1980/plan	INDEKS 1980/79
Predilnica Metlika	B.kg	1.170.805	1.298.134	1.279.006	99	109
Predilnica Novo mesto	B.kg	542.572	542.571	558.268	103	103
Priprava	B.kg	1.271.495	1.271.494	1.320.793	104	104
Tkalnica	vatki	7.563.114	7.563.114	7.602.312	101	101
Pletilnica	obrat	3.430.203	3.440.046	3.485.013	101	102
Apretura	m	3.440.047	3.451.000	3.301.434	96	96
Konf. Novo mesto	izd.min	15.157.863	15.157.863	15.483.863	102	102
Konf. Vinica	izd.min	15.177.373	15.177.505	15.637.454	103	103
Konf. Trebinje	izd.min	23.503.977	21.620.000	22.542.526	104	96

V 1980 na Vinici: zadovoljujoči uspehi

Ob začetku dela v prejšnjem letu smo nekako s strahom govorili o tem, kakšno leto bomo imeli, kakšni bodo delovni uspehi ob koncu nupo-

vedanega težkega stabilizacijskega leta.

Izučeni z izkušnjami iz let 1976 in 1977, ko smo težave pokrivali s sanacijskimi krediti

in ugotavljali, da bi lahko tudi več naredili, če bi imeli več dela, smo se hkrati bali težav. Na začetku tako težkega leta, ko smo postavljali plane proizvodnje, ki so bili za 6 % večji kot v letu 1979, ob istem številu zaposlenih, smo potrebovali dobro organizacijo in disciplino pri delu.

Sedaj, po končanem enoletnem obdobju lahko povemo, da smo dobro planirali, da smo bili dobro organizirani na vsakem delovnem mestu, v proizvodnji, v nabavi in pripravi dela in da smo napovedani boj uspešno rešili v našo korist. Take rezultate smo že po končanem obračunu devetmesečnega poslovanja pričakovali, ker smo v tem obdobju zelo dobro poslovali. V tem času lahko povemo, da smo svoje planske naloge, ki smo si jih postavili v začetku leta, izpolnili že 18. decembra, kar je za več kot deset dni prej od planiranega obdobja. Do konca leta smo presegli planske obveznosti za 4 %, kar pomeni 335.244 konfekcijskih izdelkov ali 13.000 več kot je bilo s planom načrtano.

Za tako lep uspeh so vsekako zaslužni vsi delavci TOZD, saj smo vsi s svojimi osebnimi prizadevanji doprinesli k takemu uspehu. Nikakor

ob tem ne smemo pozabiti na tiste, ki so pomagali posredno, to so službe pri DSSS, ki delajo v nabavi in pripravi dela. S takim delovnim uspehom smo lahko zadovoljni, kljub temu pa bi lahko naredili še več, saj je bilo proti koncu leta občutiti delno pomanjkanje dela zaradi zamud pri dobaviteljnih surovin oz. osnovnega materiala. Če pogledamo doseganje planiranih količin po mesecih, je taka ugotovitev očitna z ozirom na to, da smo v prvem polletju, ko smo bili dobesedno zametani z delom, presegli planske količine februarja za 14 %, marca za 13 % in aprila za 15 %, kar dejansko pomeni, da smo v teh mesecih naredili 12.000 izdelkov več kot je bilo planirano.

Zadovoljni smo lahko s tako dobrimi uspehi pri doseganju planskih obveznosti, v kratkem pa bomo tudi zvedeli o uspehu poslovanja v celoti, ki ne bi smeli izostati glede na dosežene rezultate pri proizvodnji. Vse našete ugotovitve nas lahko v sedANJI splošno ekonomski situaciji razveselijo in usmerjajo v še boljše delo, še večje dosežke, saj smo v prejšnjem letu dokazali, da znamo in da smo zmožni veliko in kvalitetno narediti.

MARJAN ŽALEC

V 1981: za vse in povsod več odgovornosti in discipline

Delo je v novoletni številki objavilo zelo zanimiv pogovor s članom predsedstva CK ZK Jugoslavije Stanetom Dolancem. Ko mu je uredništvo časopisa med drugim omenilo, da vedno rad pove, da se v Jugoslaviji premalo zavedamo, kako dobro živimo, je tovariš Dolanc odgovoril:

„...To lahko ponovim tudi za leto 1980, še vedno namreč ne delamo dovolj in dovolj dobro. Zato bo ena od nalog v prihodnjem letu tudi ta: več odgovornosti in discipline pri delu. Zdaj razpravljamo, ali je treba spremeniti norme o odgovornosti delavcev. Ne mislim samo na proizvodne, ampak na delavce v vseh institucijah in delovnih organizacijah. Imamo novo ekonomsko logiko in novo moralo, ki nastaja iz položaja delavca v proizvodnji, ki sili v to, da bomo morali resno razpravljati o odgovornosti ne samo z nesposobnimi funkcionarji v politiki, ampak tudi s tistimi ljudmi v gospodarstvu, od delavca do direktorja, od političnega do kulturnega delavca, ki ne dela, od kmeta, ki ne obdeluje svoje zemlje, do novinarja, če hočete, ki slabo opravlja svoje poklicne dolžnosti.“

Ko je nadaljeval, je tovariš Dolanc med drugim omenil, da nas do junija 1982 čaka 27 kongresov, od tega 9 kongresov zveze komunistov, 9 kongresov sindikatov in 9 kongresov zveze borcev. Čaka nas kongres samoupravljalcev, popis prebivalstva, volitve pomladi 1982 in prihodnje leto proslava 40. obletnice vstaje. Tu vztrajamo na eni osrednji proslavi s tem, da bi dali prihodnje leto večji poudarek še 22. decembru kot rojstnemu dnevu JLA. Pri tem je poudaril, da bo treba kongrese razporediti tako, da bo zgubljenega čim manj delovnega časa, da jih bo treba skrajšati, kolikor je mogoče. Pred organiziranimi političnimi silami bo ogromno dela in to delo mora biti kvalificirano, vsebinsko eksaktno, jasno in kolikor je mogoče ekonomično. To ne bi smelo biti obdobje sestankarstva, kar seveda ne bo lahko.

Priprava za strojno prisukovanje osnove (foto Janez Pavlin).

Ali je tako prav, tovariši?

Uspešno smo končali leto 1980. Leto, polno stabilizacijskih ukrepov, nam je navrglo precej težav, s katerimi smo se spoprijemali in jih sprotno premagovali. Leto 1980 je za nami, pred nami pa novo, ki ne bo nič lažje od predhodnega. Z letom 1981 ne načenjamo le novo desetletje, s tem letom vstopamo tudi v novo srednje-ročno obdobje, kar od nas vseh zahteva kar največje angažiranje.

Služba za medsebojno obveščanje me je zadolžila, da napišem v naše glasilo nekaj vrstic o zapaženih nepravilnostih v letu 1980, s posebnim poudarkom na zadnji delovni dan — da se v bodoče ne bi ponavljale.

Menim, da je prav, da se o tem pogovorimo.

Začel bom kar z zadnjim delovnim dnevom. Kaj prida produktivni ta dan nismo bili. Povsod se je pripravljalo na slovo od leta in desetletja. Vsi v obratih, oddelkih in službah so se dobro založili z vsem, da bi silvestrovanje, kot je to že nekako v navadi, bilo čim bolj veselo. Kakor je razvidno iz poročil službe varnosti, gasilske in narodne zaščite, nikjer ni manjkalo smisla za lepoto preobleke delovnih prostorov. Nikjer ni manjkalo domače rodne zlahne kapljice, pa tudi podlage ni primanjkovalo.

Tako je prav. Če se že veselimo, naj bo to veselje res iskreno. Povsod v delovnih skupinah se je našel kak dober

organizator, za katerega sposobnosti sploh nismo vedeli — pa so prišle šele sedaj na dan. Naredil je spisek udeležencev, potrebnih količin in vrst jedi in pijač, vse to zračunal, zbral potrebna sredstva — tako, da mi ne bomo slabši od onih tam in obratno. In z vsemi temi dobrinami obtovorjeni, so ljudje romali zadnji delovni dan na delo.

Nekako po 10 uri se je tu pa tam že čula pesem, drugi, ki so še hoteli delati, dolgo niso vzdržali pa so se jim kmalu priključili. Kasetofoni, gramofoni in radijski sprejemniki so hreščali, prepevalo se je povsod, od modernih popevk do narodnih in partizanskih pesmi. Pete so zasrbele in že se je plesalo. Plesali so se moderni plesi, saj tako jim pravijo, ker vsak po svoje verži telo, se zviija in maha z vsemi okončinami hkrati, v skladu z glasbo ali pa tudi ne. Plesali pa so tudi v parih, na glasbo starega dobrega valčka in polke.

Nekoliko utrujeni so posamezniki ali skupine zapuščali podjetje. Maloštevilni so jo mahnil domov, večina pa se je samoupravno odločila za nadaljevanje v gostiščih, kavarnah, hotelih in motelih, da ja ne bi kakšen dinar od viška dohodka ostal pozabljen v žepu — trudili so se, da ga vložijo na pravo mesto...

Veselični prostori po obratih, pisarnah, garderobah in skladiščih so se praznili. Po

veselju v drugi izmeni so utihnili motorji, gasile so se luči. Še pred kako uro hrupni prostori so obnemeli in obratni prostori brez ljudi so delovali dokaj žalostno. Vsi so odšli. Ostala je le peščica varnostnikov in dežurnih gasilcev, ki so varovali naše premoženje, da se v času praznikov ne bi zgodilo kaj nepredvidenega. Nič nepredvidenega se ni dogodilo — in prav je tako. Nekaj kritičnih pripomb naših dežurnih iz lanskega leta bom pa le našel z željo, da bi se zapažene nepravilnosti v stabilizacijskem letu 1981 spravile na najmanjšo možno mero, če že ne popolnoma odpravile.

Nemalokrat beremo v knjigi dežurnih, da gorijo luči brez potrebe. Nekdo si je umival roke in pustil teči vodo — voda teče brez potrebe. Moški se zadržujejo v ženskih garderobah. Pred bifejem gneča ljudi. Branje revij na delovnem mestu. Zametane transportne poti in glavna stikala. Nemogoč dostop do gasilskih aparatov in hidrantov. Razmetane surovine, umazano blago, razlita kislina, onesnaženo okolje, kajenje na neprimernih mestih in podobno. Vrto v garderobno omaro, pogrešane škarje, razbita vrata, uničena obešenka, poškodovana ograja, odnešeno to ali ono. Steklenice, skodelice, krožniki, jedilni pribor se zelo neradi sami vrnejo menzi. Če že znamo odnesti iz menze na delovno mesto, bi morali odnešeno tudi vrniti!

Umazana podoba res ni v okras — mar ne? Obrat umazan, vinjenost na delovnem mestu, izhodi brez dovolilnice, zigosanje kartic za druge...

Take in podobne stvari preberemo v knjigi dežurnih. Menite, da je to tako prav? Ali bi ne bilo lepše, če bi spoštovali dogovorjene norme, odnos do dela, do tovariša? Za uspešno gospodarjenje prispeva lahko vsakdo — začeti je potrebno z malim, tako kot pravi star pregovor: „Zrno do zrna“... in kmalu bomo lahko ugotovili, da je težka gospodarska situacija za nami.

Prepričan sem, da bomo vsi in vsak za sebe, v tem letu kar največ prispevali, da bi nam bilo jutri lepše kot nam je danes.

IV AN IVKOVIČ

Zbirka romanov
„LJUDSKA KNJIGA“
1981

V tej zbirki bo izšlo šest romanov uglednih pisateljev z vseh kontinentov. Naj jih predstavim:

Adil Jakubov: ULUGBEGO-VI ZAKLADI

Janosch (Horst Eckert): HOLONEK ALI DOBRI BOG IZ GLINE

Philop Roth: ZBOGOM, COLUMBUS

Leonard Kibera: GLASOVI V TEMI

Kobo Abe: ŽENSKA S PEŠČIN

Siegfried Lenz: VZOR

To so le imena pisateljev in naslovi k njim. Več o pisateljih in vsebini knjig boste našli v knjižnem programu, ki visi v vsakem oddelku delovne organizacije.

MESEČNA LJUDSKA REVIIJA „OBZORNIK“ je zelo zanimiva revija za vse sloje bralcev, zato jo tudi vi naročite, ne bo vam žal! Cena revije (12 števil) je 300 din.

Vse omenjene knjige in revije je mogoče plačati v treh zaporednih mesečnih obrokih, za zaposlene pri izplačilu OD (otegljaji), upokojeni člani pa osebno ali po pošti na naslov: Justin Kranjčič, Novoteks Novo mesto (ali pa Pot na Gorjance 5). Isti naslov velja tudi za naročilo knjig. Sodelavci, ki še niste postali člani Prešernove družbe, ne oklevajte! Oglejte si knjige pri sodelavcu, ki jih že ima in lažje se boste odločili.

V letu 1981 vam v imenu Prešernove družbe in v svojem imenu želim veliko delovnih uspehov, osebnega zadovoljstva ter prijetnega branja.

Zaupnik PD
JUSTIN KRANJČIČ

Da bi tako dobre volje, v zdravju in veselju, polni delovnega poleta, tudi v letu 1981 izvrševali vse naše delovne in druge obveznosti! Za spominček in slovo do starega leta fotografiral razigrane delovne tovariše: Tone Pungčar.

Vsem voščimo zdravo in srečno 1981!

Tako kot že nekaj let, smo se tudi letos odločili za skupno praznovanje zadnjega delovnega dne v letu.

Za organizatorja smo določili IO sindikata, pomagali pa so mu še člani ZSM in vsi, ki so želeli, da bi bilo praznovanje čim uspešnejše.

Za popestritev praznovanja je poskrbela kulturna skupina, ki je začela delati pri OO ZDM. Ta je med svoje vrste povabila še ostale člane. S svojim programom je nas na šaljiv način hotela spomniti na najvidnejše dogodke med letom. Seveda ni izostala tudi modna revija in na

koncu še pesem, namenjena vsem delavcem, za srečno in še uspešnejše prihodnje leto.

Po končanem kulturnem programu je sledila majhna zakuska s plesom. Lahko trdimo, da je praznovanje resnično uspelo, saj je bilo na njem

prisotnih večina naših delavcev. Zahvaljujemo se vsem, ki so na svoj način prispevali k praznovanju, posebno pa še IO sindikata.

Delavci TOZD Konfekcija I želimo srečno in uspešno novo leto vsem delavcem DO Novoteks!

NAJVEČJI OSIP JE V POKLICNIH ŠOLAH

Če si pobliže ogledamo učni uspeh na novomeških srednjih šolah, takoj lahko opazimo, da z največjim osipom prednjačijo poklicne šole. Med temi je prva poklicna administrativna šola, na kateri v šol. letu 1979/80 od 56 učencev kar 12 oz. 21,4% ni izdelalo razreda. Na drugi strani lestvice, se pravi z najmanjšim osipom, si delita prvo mesto gradbena tehnična šola in poklicna gostinska šola, ki imata samo po 1,9% osipa.

GOSTINCEV: KAR 70 VEČ KOT LANI

Novomeške srednje šole je z zaključnim izpitom v žepu zapustilo junija 1980 436 učencev, poklicne šole pa 369. Največ je bil gostincev, kar 149, in gimnazijcev, katerih je bilo 147. Če primerjamo vpis v prve letnike teh šol za leto 1980/81 pa takoj opazimo, da se je na gimnazijo vpisal en učenec manj kot jo je zapustilo, na poklicno gostinsko šolo pa celo 70 več.

Ob koncu leta: veselo naprej!

Kot vsako leto, smo tudi tokrat ob koncu leta v TOZD Konfekcija II. Vinica imeli sindikalni sestanek, na katerem smo podali poročilo OOS za leto 1980, poročilo nadzornega odbora in sprejeli finančni načrt za leto 1981.

Poročilo je vsebovalo delo sindikata in samoupravnih organov — delavskega sveta, samoupravne delavske kontrole, disciplinske komisije, komisije za delovna razmerja ter stanovanjske komisije. Sindikat, kakor tudi ostali samoupravni organi, so odigrali pomembno vlogo v tem letu, ker smo morali sprejeti plan dela TO za naslednje srednjeročno obdobje.

Lani je opravila samoupravna delavska kontrola veliko nalog. Nadzirala je uresničevanje samoupravnih pravic in dolžnosti, izvajanje statuta in drugih

samoupravnih splošnih aktov, sklepov organov upravljanja, izpolnjevanje delovnih in samoupravnih dolžnosti delavcev, organov in služb v TO. Zasedovala je tudi nagrajevanje po delu, kot najbolj občutljivo področje delovnih razmerij ter preverjala bolniški stalež zaposlenih.

Disciplinska komisija je obravnavala lažje in hujše kršitve delovnih dolžnosti in izrekla tudi disciplinske ukrepe. Poudarim lahko, da so vsi ukrepi vzgojno vplivali na kršilce delovnih dolžnosti delavcev v združenem delu.

V začetku leta smo kot TOZD prejeli svoj delež presežkov sredstev SIS iz leta 1979, za kar smo se samoupravno dogovorili in odločili, da sredstva namensko damo na sklad skupne porabe za stanovanjsko

porabo. Ta sredstva so pripomogla k temu, da smo vse trenutne potrebe po kreditiranju stanovanjske izgradnje v tem času zadovoljili.

Sindikat je moral organizirati javno razpravo in pripraviti konkretne predloge za drugo konferenco ZS Slovenije o družbenem dogovoru o skupnih osnovah za oblikovanje sredstev za osebne dohodke in skupno porabo ter družbenem dogovoru o skupnih osnovah za povračilo stroškov, ki so jih imeli delavci pri opravljanju določenih del in nalog. Sprejeli smo tudi finančni načrt za leto 1981.

Lahko rečem, da smo se vsi skupaj, sindikat in samoupravni organi, kakor tudi neposredni proizvajalci v letošnjem letu zavzemali, da bi ga čim bolj zaključili. Težko je bilo posebej

še letos, ko je leto stabilizacije in smo se morali srečevati s stabilizacijskimi ukrepi. Zavedali smo se, da je prišlo težko leto, zlasti še za tiste, ki so morali zaustaviti proizvodnjo za nekaj dni ali celo za nekaj tednov, ker niso mogli uvoziti toliko surovin, da bi lahko nemoteno delali. V našem TOZD ni bilo čutiti izrazitega pomanjkanja dela. To smo dokazali s tem, da smo dosegli celoletni plan proizvodnje že v polovici decembra, dosežen pa je bil tudi mesečni plan.

Sestanka so se udeležili tudi naši trije upokojeanci ter predstavnik ZS občine Črnomelj Rade Vrlinič.

Po končanem sestanku smo imeli veselo popoldansko rajanje.

ANICA ŠVEB

Organizacija in naloge narodne zaščite in teritorialne obrambe

Po določilih zakona o družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah (Ur. L. SRS št. 23/76) organizirajo delavci v temeljnih organizacijah združenega dela narodno zaščito za varovanje pogojev dela, družbene lastnine in objektov skupnega pomena, za zavarovanje reda in svojega premoženja ter za zagotavljanje mirnega in varnega življenja.

Enote narodne zaščite so v DO NOVOTEKS ustanovili delavski sveti TOZD in letu 1977. V istem letu so bili tudi imenovani načelniki enot. Načelnika in namestnika načelnika narodne zaščite DO je imenoval centralni delavski svet.

Do letošnjega leta je bil načelnik narodne zaščite delovne organizacije Hrastar Alojz, njegov namestnik pa Pavlin Franc. Po odhodu tov. Hrastarja iz DO je načelnik narodne zaščite (v nadaljevanju NZ) Zupančič Marko, vodja oplemenitilnice.

Naloge NZ opravljajo delavci v enoti NZ. V njej se združujejo delavci, da bodo s svojo

aktivnostjo preprečevali dejanja, ki bi lahko nanesele delovnemu kolektivu materialno in moralno škodo.

Sodelovanje v NZ je pravica in dolžnost delavca v temeljni organizaciji, ki se praviloma opravlja izven delovnega časa. V enoti NZ opravljajo naloge vsi delavci temeljne organizacije ne glede na spol in starost, ki so fizično ali psihično sposobni. Delavec je lahko oproščen opravljanja nalog NZ, če je klican na izpopolnjevanje v JLA, TO in CZ. Delavec je oproščen opravljanja nalog v enoti NZ tudi v naslednjih primerih:

- fizične ali psihične motnje ali poškodbe, ki zmanjšajo sposobnost oziroma razsodnost zlasti v nočnem času;
- zaradi družinskih razlogov, zlasti ženske (skrb za otroke, nosečnost);
- trajne aličasne nezmožnosti za delo, ki se ugotovi na podlagi zdravniškega izvida.

O oprostitvi opravljanja nalog v enoti NZ odloča komite za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito na predloženje načelnika NZ ali njegovega pomočnika.

V enoti NZ ne more sodelovati delavec, ki je bil obsojen ali je v kazenskem postopku za dejanje iz 29. čl. zakona o družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah, dokler ne preteče 10 let – od prestane kazni.

Odklanjanje sodelovanja v enoti NZ ali neizpolnjevanje obveznosti v enoti NZ je šteti kot hujšo kršitev delovnih obveznosti, kakor tudi prekršek v smislu določil 174. čl. zakona o družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah.

Naloge narodne zaščite

Naloga delavcev, organiziranih v NZ, je varovati in preprečevati vse tisto, kar bi oviralo normalno odvijanje proizvodnje in življenja, zlasti pa:

- objekte in sredstva proizvodnje pred diverzijami, tatvinami ali drugimi oblikami namernega poškodovanja,
- pred požari, povzročenimi z namenom, da bi se povzročila škoda ali nastala zmeda ter negotovost itd.

Tu so naštetje le nekatere naloge NZ, ki jih enote NZ opravljajo v mirnodobskem času.

Enote NZ v DO NOVOTEKS

V DO Novoteks imamo enote NZ organizirane po obratih in TOZD in v DSSS. Enote NZ TOZD, ki so locirani v Novem mestu, štejejo 80 delavcev, ki so razporejeni v naslednje enote:

TKANINA

načelnik NZ – Kramer Matija
enota NZ predilnica
enota NZ priprav
enota NZ tkalnica
enota NZ oplemenitilnica
enota NZ IVS

KONFEKCIJA I.

načelnik NZ – Močnik Milan
enota NZ Konfekcija

DSSS

načelnik NZ – Dolinar Martin
enota NZ DSSS

DO NOVOTEKS

načelnik NZ DO – Zupančič Marko
pomočnik načelnika NZ DO – Pavlin Franc

Enote NZ imajo organizirano tudi v TOZD-u Konfekcija II. Vinica, ki šteje 15 delavcev.

Načelnik NZ v TOZD Konfekcija II VINICA je Barkovič Janko.

V TOZD-u Predilnica Metlika šteje enota NZ 30 delavcev. Načelnik NZ v TOZD Predilnica Metlika – Nemanič Jože pomočnik načelnika NZ – Širočič Ilija.

V DO imamo organizirane tudi enote TO, ki so prav tako predvidene za zavarovanje objektov delovne organizacije. Enote TO izvajajo svoje naloge po elaboratu za zavarovanje objektov DO Novoteks.

DARKO KASTELIC

NE SAMO NOVOMEŠČANI

Od 3162 učencev na novomeških srednjih in poklicnih šolah v letu 1980/81 jih je večina (1748) iz novomeške občine, veliko pa tudi iz drugih občin, največ iz trebanjske (466) in krške (161). Največ učencev od drugod je na srednji kmetijski šoli in poklicni gostinski šoli. Na poklicni gostinski šoli je tudi največ učencev iz drugih republik, kar 192 od skupno 220, kolikor jih je na novomeških srednjih in poklicnih šolah.

Dopisujte v naše glasilo – iz vaše temeljne organizacije ni nobenih vesti, pa nas vse zanima, kaj in kako delate!

Volilna konferenca koordinacijskega sveta ZSMS v Novoteksu

18. 12. 1980 smo imeli volilno konferenco koordinacijskega sveta ZSMS Novoteks. Minili sta dve leti dela in aktivnosti vodstva, zato so OO podale poročila, vsi skupaj pa smo ocenili prizadevnost. Dosegli smo majhen korak k spodbudi mladih k aktivnemu samoupravljanju, vendar smatram, da so podana poročila bila dovolj kritična, da je razviden prepad med OO in DPO. Ko pa se pokaže neaktivnost, kritiziramo mladino Novoteksa, nikoli se ne vprašamo kje so vzroki. Velikokrat manjka poučenost in usposobljenost kadrovanega vodstva v osnovnih organizacijah.

Največja neaktivnost je v DSSS. Vzrok po mojem ni izobrazba, saj je v poprečju

srednja. Vendar pa je prav v DSSS fluktuacija kadrovanega vodstva vzrok neaktivnosti in premajhni povezanosti med DPO. Zato je bil eden izmed sklepov, da se zadolži vse komuniste za ponovno ustanovitev te OO in njeno aktivnost pri delu.

Na volilni konferenci smo sprejeli nekaj sklepov in smernic, ki nam bodo v veliko pomoč pri sestavljanju operativnega plana za leto 1981.

Na koncu naj predstavim novo vodstvo KS ZSMS Novoteks:

predsednik Zdenka Židanik
sekretar Franc Brezovar
tajnica Darja Cesar
blagajničarka Joži Štravs

Iskreno čestitamo novemu vodstvu ter mu želimo veliko uspehov pri nadaljnjem delu. Naj še izkoristim priložnost in se zahvalim za večletno delo v mladini tovarišici Miri Kump in ji v imenu mladine želim obilo uspehov pri nadaljnjem delu!

ANICA PETRIC

DOPIŠUJTE
V GLASILU
NOVOTEKS

Le delo naj bo merilo dohodka

Pravičnejše vrednotenje proizvodnega dela in pravičnejša delitev osebnih dohodkov, to sta dva pomembna člena v verigi ukrepov, ki jih bomo morali čimprej z vso zavzetostjo kovati, če bomo hoteli zmanjšati negativne posledice svetovne in domače gospodarske krize in zagotoviti čvrst razvoj našega gospodarstva. Skladen nadaljnji razvoj našega gospodarstva je življenjski interes delavskega razreda.

Skrb za delovnega človeka v neposredni proizvodnji, v tovarni, na gradbišču, v rudnikih, na poljih in v gozdovih je bila osrednje vprašanje druge konference zveze sindikatov 17. decembra v Ljubljani. To je skrb za človeka v luči gospodarske krize in spoznanje, da je bil ta človek, katerega delo edino lahko pripelje nazaj na pot

gospodarske stabilnosti, premalo cenjen in premalo nagrajen za svoje delo. Namesto njega je bila cenjena cela vrsta služb, ki je zrasla ob njegovem delu in iz njegovega dela. Pravimo jim administracija. Neskladje v rasti administracije ob nedovoljni rasti produktivnega dela se je pokazalo zlasti zdaj v času krize. Da bi omilili krizo in pripeljali gospodarstvo nazaj na trdnejše osnove, moramo vzpostaviti ravnotežje. To bomo naredili tako, da bomo nagrajevali tistega, ki res ustvarja, in nagrajevali bolj tistega, ki ustvarja več. S tem bo delu v proizvodnji vrnjena njegova veljava, hkrati pa bo omejena rast administracije, ki je odtujevala delovno silo iz proizvodnje zlasti zaradi višjih osebnih dohodkov.

Da bi zagotovili možnosti za uresničitev teh nalog, so na konferenci sprejeli družbeni dogovor o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo. Ta družbeni dogovor

sprejema ZSS skupaj z izvršnim svetom skupščine Slovenije in Gospodarsko zbornico Slovenije. Hkrati s sprejetjem družbenega dogovora bodo sindikati pripravili strokovne naloge, ki so potrebne za uresničitev dogovora.

Martin Mlinar, podpredsednik RS ZSS, je v uvodni besedi h konferenci poudaril, da sindikati nikakor ne morejo biti zadovoljni z oceno svojega preteklega dela. Predvsem misli, da delavci niso bili dovolj seznanjeni s težavami, ki nastajajo kot posledica njihovih odločitev, zlasti pri nekaterih negospodarskih investicijah in pri našem vključevanju v mednarodno delitev dela. Sindikati so do nekaterih takih pojavov premalo kritični, zato ne morejo za neuspehe kriviti delavcev. Bili so pač premalo obveščeni, osveščeni in angažirani, kar vse so znane in trajne naloge sindikata.

„Precej smo naredili, smo pa v veliki časovni stiski, saj moramo v razmeroma kratkem

1, deni kjer si vzel! Tako je pel pesnik, za pripravo pa bi veljalo: „Deni kamor moreš!“ Vendar poezijo in šalo na stran. Govorimo o vsakdanjem problemu priprave.

Vsak, ki ga je pot prvič zanesla v ta oddelek, je bil v strahu, da se bo izgubil med vsepovsod zloženimi vozički in zaboji s posukano prejo. Sedanje skladišče že dolgo več ne ustreza obsegu proizvodnje. Praktično je del medfaznega skladišča kar v oddelku. To predstavlja poseben problem pri urejanju oddelka, še posebej zato, ker predpisi o varstvu pri delu zahtevajo, da so transportne poti vedno proste in prehodne.

„Jo! Kam bi del?“

V pripravi pa so to edine proste površine. Zaradi pomanjkanja ustreznega prostora je še posebno pomembna natančnost in dobra organizacija dela v skladišču in v pripravi v celoti. Ta utesjenost je vodjo skladišča Staneta Hudoklina že velikokrat spravila v slabo voljo, posebno takrat, kadar pride večja količina preje iz predilnice v Metliki ali od kje drugje. Takrat te sprejme z vprašanjem, ki je zastavljeno v gornjem naslovu.

Z večjim skladiščem bi izboljšali red v oddelku in pregled nad zalogami, najbrž pa tudi kvaliteto ne samo v pripravi, ampak tudi v končnih izdelkih. Čas za pripravo preje bi se prav gotovo skrajšal, če bi bilo skladišče bolj pregledno. Z ustreznim skladiščem bi seveda ublažili tudi časovni in duševni pritisk na ljudi.

Res bo kupljeni računalnik poskrbel za boljši pregled nad proizvodnjo, vendar bo še naprej človek tisti, ki bo moral paziti, da ne bo pomešal barv in partij. Ampak to se mimogrede zgodi v taki stiski kot je sedaj.

BOJAN LUZAR

času sprejeti pomembne razvojne odločitve. Res da so delavci v sedanjih fazah planiranja bolj sodelovali kot v preteklosti, vendar pa bo njihovo odločanje še pogosto formalno, saj so prav v sklepih fazi priprav teh dokumentov premalo vključeni in zato ne poznajo vseh posledic svojih odločitev,“ je med drugim dejal Martin Mlinar, ko je govoril o odnosu delavcev do nekaterih samoupravnih pravic in dolžnosti. Ko pa je govoril o nagrajevanju po delu, je med drugim dejal: „Dobre rešitve delitve po delu in rezultatih dela morajo postati ne le spodbuda delavcev za boljše delo in gospodarjenje, temveč tudi orožje v njihovih rokah in rokah družbe kot celote za obvladovanje gospodarske in družbene nestabilnosti.“

Delitev na umsko in fizično delo je zastarela. Delovni ljudje morajo zato težiti k temu, da bodo oblikovali sistem za vrednotenje neposrednega proizvodnega in ustvarjalnega dela. To mora seveda temeljiti na podlagi strokovnih ugotovitev in analiz, ki jih bodo letos pripravile posebne strokovne skupine po naročilu sindikata.

Naša 10. - jubilejna slikarska kolonija

Razstava jubilejne desete slikarske kolonije Novoteks je bila že dvakrat predstavljena občinstvu: prvič v oktobru 1980 v Šentjerneju za občinski praznik in drugič je bila odprta 9. januarja 1981 v Dolenjski galeriji v Novem mestu.

Značilno za slikarsko kolonijo Novoteks je, da je imela vse doslej predpisano temo in tudi jubilejna, 10. slikarska kolonija, je bila posvečena Gorjancem, Gorjanskemu bataljonu in krajev, ki so povezani z zgodovino tega bataljona. Nemalo zaslug za takšno temo imata oba bivša komandanta Gorjanskega bataljona tovariša Franc Pirokovič – Črt in Maks Vale – Fiči. Slednji je bil še posebno zavzet, da bi slikarjem predpisali Gorjance za slikarsko temo, ker sam že vrsto let zbira slike s tematiko krajev, kakorkoli vezanih na zgodovino Gorjanskega bataljona. Tako nastaja zbirka slik, ki so dokumentarno uglasene in so hkrati tudi umetniški dokument o krajih, kjer se je Gorjanski bataljon bojeval.

Udeleženci letošnje slikarske kolonije Novoteks 1980 so doprinesli nove in svoje umetniške poglede na Gorjance ali na kraje, kjer je zgodovina Gorjanskega bataljona še posebej prisotna. Slikarji so morali delovati na zelo širokem področju in srečali smo jih tako v Škočjanu kot v Beli cerkvi, Šmarjeti, v Ratežu in drugod. Slikarjem so se še posebej

Evgen Sajovic je bil med ustanovnimi člani kulturne skupine pri Glavnem štabu NOV in PO Slovenije.

priljubili Buliči, majhna vas v Žumberku na hrvaški strani Gorjancev.

Tudi na razstavi v Dolenjski galeriji, ki bo odprta do 28. jan. 1981, je mogoče občudovati najrazličnejše poglede slikarjev na omenjene kraje. Na razstavi del članov desete jubilejne slikarske kolonije Novoteks je sodelovalo devet slikarjev:

Anton Dolenc, Eva Heimer, Jože Kotar, Kamilo Legat, Ignac Meden, Mirna Pavlovec, Marija Prelog, Evgen Sajovic in Tone Tomazin.

Izbor slikarjev je bil dokaj pestro generacijsko razgiban od nestorja Evgena Sajovica (rojen 1913), nekdanjega aktivista in ustanovnega člana kulturne skupine pri Glavnem štabu, ki

Eva Heimer sredi dolenjskih travniških rož...

ga omenjamo na tem mestu kot prvega, čeravno je Jeseničan Tone Tomazin dve leti starejši, a po slikarskem stažu mlajši. Anton Dolenc in Kamilo Legat sta iz srednje generacije, medtem ko so vsi ostali predstavniki najmlajše generacije, diplomanti ali absolventi Akademije za likovno umetnost v Ljubljani, razen Jožeta Kotarja, slikarja amaterja, domačina iz Novega mesta, ki je doslej naslikal največ slik na temo Gorjanskega bataljona za zbirko Maksa Valeta. Prav zaradi take generacijske raznolikosti smo lahko priče izredno zanimivi razstavi.

A. PAVLOVEC

Slikarji desete Novoteksove kolonije med zanimivim pogovorom.

Marija Prelog med delom v naši koloniji.

Kamilo Legat (vse fotografije na tej strani: Matija Pavlovec).

KOLEDAR DELOVNIH DNI ZA LETO 1981

tabela A

tri izmene in ostali
tkanina * predilnica Metlika * dsss

tabela B

tri izmene in ostali
konfekcija Novo mesto * Vinica

tabela C

tri in pol izmene

LEGENDA:

nedelje

proste sobote

solidarnostni delovni dan

državni prazniki

A

MESEC	JA	FE	MA	A	JU	JU	AV	SEP	OK	NO	DE
DAN	NU	BRU	REC	PRIL	MAJ	LIJ	GUS	TEM	TO	VEM	CEM
	AR	AR			NIJ			BER	BER	BER	BER
N		1	1							1	
P		2	2		1					2	
T		3	3		2			1		3	1
S		4	4	1	3	1		2		4	2
Č	1	5	5	2	4	2		3	1	5	3
P	2	6	6	3	5	3		4	2	6	4
S	3	7	7	4	6	4	1	5	3	7	5
N	4	8	8	5	7	5	2	6	4	8	6
P	5	9	9	6	8	6	3	7	5	9	7
T	6	10	10	7	9	7	4	8	6	10	8
S	7	11	11	8	10	8	5	9	7	11	9
Č	8	12	12	9	11	9	6	10	8	12	10
P	9	13	13	10	12	10	7	11	9	13	11
S	10	14	14	11	13	11	8	12	10	14	12
N	11	15	15	12	14	12	9	13	11	15	13
P	12	16	16	13	15	13	10	14	12	16	14
T	13	17	17	14	16	14	11	15	13	17	15
S	14	18	18	15	17	15	12	16	14	18	16
Č	15	19	19	16	18	16	13	17	15	19	17
P	16	20	20	17	19	17	14	18	16	20	18
S	17	21	21	18	20	18	15	19	17	21	19
N	18	22	22	19	21	19	16	20	18	22	20
P	19	23	23	20	22	20	17	21	19	23	21
T	20	24	24	21	23	21	18	22	20	24	22
S	21	25	25	22	24	22	19	23	21	25	23
Č	22	26	26	23	25	23	20	24	22	26	24
P	23	27	27	24	26	24	21	25	23	27	25
S	24	28	28	25	27	25	22	26	24	28	26
N	25	29	29	26	28	26	23	27	25	29	27
P	26	30	30	27	29	27	24	28	26	30	28
T	27	31	28	28	30	28	25	29	27	29	29
S	28	29	27	29	29	27	26	30	28	30	30
Č	29	30	28	30	30	27	27	29	29	31	31
P	30	30	29	31	31	28	28	30	30		
S	31			30		29		31			
N				31		30					
P						31					

TABELA -A

TKANINA, PREDILNICA METLIKA, DSSS

MESEC	DNI	NEDELJE	PROSTE SOBOTE	PRAZNIKI	DELOV.DNI	PLAČ.DNI	UR
I.	31	4	2	2	23	25	200
II.	28	4	1	-	23	23	184
III.	31	5	3-1 (solid.)	-	23+1 (solid.)	23	184
IV.	30	4	3	1	22	23	184
V.	31	5	4	2	20	22	176
VI.	30	4	4	-	22	22	176
VII.	31	4	5	2	20	22	176
VIII.	31	5	2	-	24	24	192
IX.	30	4	1	-	25	25	200
X.	31	4	5	-	22	22	176
XI.	30	5	4	1	20	21	168
XII.	31	4	5	1	21	22	176

365 52 39 9 265 274 2192

V marcu solid.sobota-neplač. $\frac{-1}{38}$

$\frac{+1}{266}$

MESEC		JA	FE	MA	A	JU	JU	AV	SEP	OK	NO	DE
DAN		NU	BRU	REC	PRIL	MAJ	NIJ	LIJ	GUS	TEM	TO	VE
		AR	AR						BER	BER	BER	BER
N		1	1							1		
P		2	2			1				2		
T	▲	3	3			2				3	1	
S	▲	4	4	1		3	1			4	2	
C		5	5	2		4	2			5	3	
P		6	6	3		5	3			6	4	
S		7	7	4		6	4	1		5	3	5
N		8	8	5		7	5	2		6	4	6
P		9	9	6		8	6	3		7	5	7
T	▲	10	10	7		9	7	4		8	6	8
S	▲	11	11	8		10	8	5		9	7	9
C		12	12	9		11	9	6		10	8	10
P		13	13	10		12	10	7		11	9	11
S		14	14	11		13	11	8		12	10	12
N		15	15	12		14	12	9		13	11	13
P		16	16	13		15	13	10		14	12	14
T	▲	17	17	14		16	14	11		15	13	15
S	▲	18	18	15		17	15	12		16	14	16
C		19	19	16		18	16	13		17	15	17
P		20	20	17		19	17	14		18	16	18
S		21	21	18		20	18	15		19	17	19
N		22	22	19		21	19	16		20	18	20
P		23	23	20		22	20	17		21	19	21
T	▲	24	24	21		23	21	18		22	20	22
S	▲	25	25	22		24	22	19		23	21	23
C		26	26	23		25	23	20		24	22	24
P		27	27	24		26	24	21		25	23	25
S		28	28	25		27	25	22		26	24	26
N		29	29	26		28	26	23		27	25	27
P		30	30	27		29	27	24		28	26	28
T	▲	31	31	28		30	28	25		29	27	29
S	▲			29		31	29	26		30	28	30
C				30				27				31
P				31				28				
N								29				
P								30				
N								31				

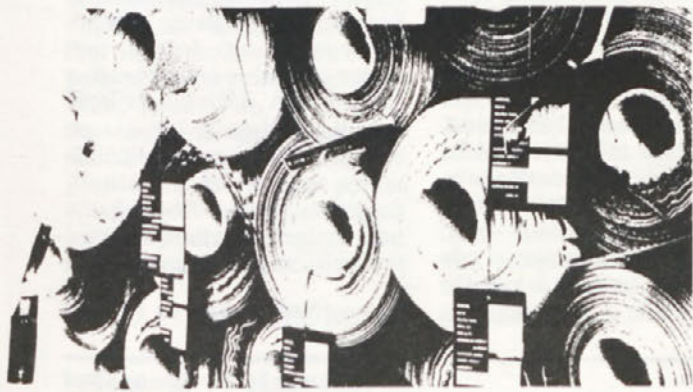
MESEC		JA	FE	MA	A	JU	JU	AV	SEP	OK	NO	DE
DAN		NU	BRU	REC	PRIL	MAJ	NIJ	LIJ	GUS	TEM	TO	VE
		AR	AR						BER	BER	BER	BER
N		1	1								1	
P		2	2			1					2	
T		3	3			2					3	1
S	▲	4	4	1		3	1				4	2
C		5	5	2		4	2				5	3
P		6	6	3		5	3				6	4
S		7	7	4		6	4	1			5	3
N		8	8	5		7	5	2			6	4
P		9	9	6		8	6	3			7	5
T	▲	10	10	7		9	7	4			8	6
S	▲	11	11	8		10	8	5			9	7
C		12	12	9		11	9	6			10	8
P		13	13	10		12	10	7			11	9
S		14	14	11		13	11	8			12	10
N		15	15	12		14	12	9			13	11
P		16	16	13		15	13	10			14	12
T	▲	17	17	14		16	14	11			15	13
S	▲	18	18	15		17	15	12			16	14
C		19	19	16		18	16	13			17	15
P		20	20	17		19	17	14			18	16
S		21	21	18		20	18	15			19	17
N		22	22	19		21	19	16			20	18
P		23	23	20		22	20	17			21	19
T	▲	24	24	21		23	21	18			22	20
S	▲	25	25	22		24	22	19			23	21
C		26	26	23		25	23	20			24	22
P		27	27	24		26	24	21			25	23
S		28	28	25		27	25	22			26	24
N		29	29	26		28	26	23			27	25
P		30	30	27		29	27	24			28	26
T	▲	31	31	28		30	28	25			29	27
S	▲			29				26			30	28
C				30				27				31
P				31				28				
N								29				
P								30				
N								31				

TABELA -B
KONFEKCIJA NOVO MESTO, KONFEKCIJA VINICA

MESEC	DNI	NEDELJE	PROSTE SOBOTE	PRAZNIKI	DELOV.DNI	PLAČ.DNI	UR
I.	31	4	2	2	23	25	200
II.	28	4	1	-	23	23	184
III.	31	5	2-1	-	24+1	24	192
IV.	30	4	3	1	22	23	184
V.	31	5	4	2	20	22	176
VI.	30	4	4	-	22	22	176
VII.	31	4	5	2	20	22	176
VIII.	31	5	2	-	24	24	192
IX.	30	4	1	-	25	25	200
X.	31	4	5	-	22	22	176
XI.	30	5	4	1	20	21	168
XII.	31	4	6	1	20	21	168
365		52	39	9	265	274	2192
V marcu solid. sobota-neplač.		-1			+1		
		38			266		

TABELA -C
3 in pol izmene

MESEC	DNI	NEDELJE	PROSTE SOBOTE	PRAZNIKI	DELOV.DNI	PLAČ.DNI	UR
I.	31	4	-	2	25	27	216
II.	28	4	-	-	24	24	192
III.	31	5	-	26+1(solid.)	26	26	208
IV.	30	4	-	1	25	26	208
V.	31	5	-	2	24	26	208
VI.	30	4	-	-	26	26	208
VII.	31	4	-	2	25	27	216
VIII.	31	5	-	-	26	26	208
IX.	30	4	-	-	26	26	208
X.	31	4	-	-	27	27	216
XI.	30	5	-	1	24	25	200
XII.	31	4	1	1	25	26	208
365		52	1	9	303	312	2496
V marcu solid. nedelja-neplačana					+1		
					304		

Zgodovinski posnetek s sestanka petih šefov držav in vlad neuvrščenih držav v poslopju jugoslovanske misije v New Yorku septembra 1960. Od desne proti levi: predsednik Tito, Sukarno, Naser, Nkrumah in Nehru.

Lepo je v naši domovini biti mlad...

Še kot mlad fant sem bil poklican na odsluženje vojaškega roka v majhno mesto Trebinje, ki se nahaja v republiki BiH. Takrat se je pisalo leto 1961. Trebinje leži blizu republike Črne gore. V tem mestu sem bil vsega 5 mesecev. Nam je Trebinje nekoliko bolj poznano, saj imamo v tem mestu že nekaj let temeljno organizacijo Konfekcijo. No, takrat, ko sem jaz bil v Trebinju, tega obrata še ni bilo.

Trebinje je kraški kraj in skozi mesto teče reka Trebišnica. Blizu Trebinja so znana obmorska letovišča kot so Dubrovnik, Cavtat itd. Takrat Trebinje ni bilo industrijsko razvito in se je delovna sila izseljevala v druga mesta. Danes je čisto drugače. To mesto je bilo nekakšno vojaško mesto in mesto majhne obrti v času, ko sem jaz služil vojaški rok v Trebinju. V tem mestu sem bil le 5 mesecev, nakar sem z izbrano skupino vojakov dobil „prekomando“ v Batajnico blizu Beograda.

Peljali smo se z ozkotirno železnico od Trebinja preko Mostarja, Sarajeva, Zenice do Vinkovcev, nato pa naprej v Srbijo. Končno smo prišli na železniško postajo Batajnico. Za nas vojake je bilo to nekaj

čudovitega. Sončni žarki so obsevali brezkončno ravnino, vse je bilo drugače: v Trebinju sivina kamna, tu pa vse lepo zeleno. Na železniški postaji v Batajnici so nas sprejeli prav prirčno vojaki iz kasarn. Nam, ki smo prišli iz Trebinja, se nam je dozdevalo kot da so nas težko čakali. Prijetno smo se počutili ob tem tovariškem sprejemu na železniški postaji, rokovali smo se in objemali z vojaki na postaji, ki so nas sprejeli. Bilo je nepozabno.

Po tem sprejemu smo se napotili v kasarno. Med potjo so nam vojaki iz Batajnice povedali, da se bo začela v Beogradu prva konferenca neuvrščenih držav in vlad. Ustanovitelji teh neuvrščenih držav so bili državniki Tito, Naser, Nehru, Nkrumah in Sukarno. Vojaki, ki smo prišli iz Trebinja, smo to že vedeli, saj so nam o tem govorili vojaške starešine pred odhodom tujih državnikov na batajniško letališče.

Po 2 dneh počitka v kasarni od dolgega in naporenega potovanja iz Trebinja v Beograd so nam vojaške starešine pripovedovali o zgodovinskem trenutku in naših zadolžitvah ob tem. Opozarjali so nas na red in strogo disciplino, kakršna mora biti ob prihodih in odhodih

tujih državnikov. Komanda vazduhoplovstva je že imela izdelan program nalog in zadolžitev, ki jih bomo imeli mi vojaki ob tem. Tako smo na primer bili zadolženi za polaganje sto metrov dolgega rdečega tekača pred komando letališča in postaviti 20 velikih betonskih posod z rožami ob tekaču. Vsakemu udeležencu konference, ki je prišel v uradni delegaciji, smo morali pripeti rdeč nageljček s sponko na obleko. Razporejeni smo bili v dve skupini po 15 vojakov.

25. septembra 1961 so začele prihajati delegacije na batajniško letališče. 27. septembra je bil zame nepozaben dan. Takrat je prišel eden izmed ustanoviteljev gibanja neuvrščenih, predsednik Naser. Na letališču ga je osebno pozdravil tovariš Tito. Ko je predsednik Naser stopil ob zvokih himne iz letala in mu je dekletce predalo šopek rož, sta se Tito in Naser prirčno pozdravljala kot dva dobra stara znanca. Neverjetno, kako svečano in lepo je bilo! Po pozdravih sta obšla častni bataljon gardistov in nato sta se odpeljala s spremstvom proti Beogradu. Od Batajnice do Beograda je kakih 18 km. Ob cesti je je bilo polno ljudi, ki so

prepevali, ploskali, plesali in skandirali Tito – Naser, Tito – Naser. Takrat sem prvič v živo videl tovariša Tita in Naserja. No, pozneje sem našega predsednika videl še večkrat, ko je sprejemal tuje delegacije, vendar mi je bilo ob prvem srečanju najlepše.

Vojaki smo imeli takrat ne samo dosti dela, imeli smo tudi veliko odgovornost, saj je moralo vse teči kot po vrvici. Tega smo se v polni meri zavedali; vse je teklo kot ura in po odhodu zadnje delegacije smo bili pohvaljeni od komandanta in predsednika tovariša Tita ter odšli domov na nagradni dopust.

V Batajnici sem služil 18 mesecev. Od takrat pa do danes je minilo polnih 17 let. Vedno sem si želel še enkrat videti v svojem življenju Batajnico in Beograd, naše glavno mesto. No, končno sem dočakal tudi ta dan in videl še enkrat kraje, v katerih sem doživljal najlepše trenutke svojega življenja – po zaslugi Novoteksovega sindikata. Ta se je zavzel za možnost, da gremo delavci Novoteksa v tako velikem številu v Beograd pokloniti se spominu vrhovnega

(Nadaljevanje na 13. str.)

Novoletno srečanje upokojujencev v Novem mestu

Kakor že vrsto let, smo se tik pred koncem preteklega leta zbrali upokojujenci delovne organizacije na že tradicionalnem novoletnem srečanju. Zaradi velikega števila upokojujencev je bilo srečanje, ki so ga omogočila vodstva delovne in temeljnih organizacij Novoteksa, v Novem mestu in v Metliki. Upokojujenci iz Vinice so povabili na silvestrovanje, ki ga je organizirala njihova sindikalna organizacija.

V imenu delovne organizacije je upokojujence, ki se jih je v novomeški menzi zbralo okrog 110, pozdravil poslovni sekretar Danilo Kovačič. V nagovoru je upokojujence seznanil z delom delovne organizacije, kateri so prav oni postavljali temelje in izrazil veselje, da so se v tako velikem številu odzvali vabilu na srečanje.

Poročilo o delu odbora sekcije, v kateri so organizirani upokojujenci Novoteksa, je podal predsednik Jože Udovič. V nagovoru je pozdravil predstavnike delovne organizacije, njenih samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij. Povedal je, da se upokojujenci radi srečajo s svojimi bivšimi sodelavci in se z njimi pogovore o delu nekoč in danes. Odhod v zaslužni pokoj ni pretrgal vezi z delovno organizacijo, ki jim je nekoč pomenila drugi dom in v katerem so pod veliko težjimi pogoji kot danes prispevali svoj delež, da se je Novoteks razvil v tako veliko delovno organizacijo, ki ima svoje temeljne organizacije in poslovalnice širom po Jugoslaviji. Novoteks danes uživa sloves kot ena izmed najboljših tekstilnih organizacij v naši domovini in z izvozom svojih

(Nadaljevanje z 12. str.)

komandanta in predsednika republike Josipa Broza Tita.

Kako vse drugače je bilo sedaj! Takrat sem bil mlad, srečen in vesel, ko sem prvič na batajniškem letališču srečal tovariša Tita. Sedaj pa, ko sem se prišel poklonit njegovemu spomenu, je bila moja pot do njegovega zadnjega počivališča tiha in težka. Solze so me oblivale kar same od sebe, ko sem videl, da tovariš Tito leži pod težko marmornato ploščo. Tebe, tovariš Tito, ni več med narodi Jugoslavije in vsega sveta. Mi pa stopamo čvrsto po Tvoji poti, ki je naša pot in nikoli nam ne bo žal za to, saj si na Ti uspešno vodil pred, med in po vojni. Hvala Ti, tovariš Tito!

JOŽE BOŽIČ

izdelkov na tuja tržišča uvoz strojne opreme in surovin.

Ob novoletnih srečanjih upokojujenci z veseljem obujajo spomine na dneve svoje mladosti, ki so jo prebili v borbi za lepše in boljše življenje vseh delovnih ljudi naše socialistične domovine. V tej borbi ni bilo malo težav, s katerimi so se morali spoprijemati, toda reševali so jih z zavestjo in zato tudi uspešno.

Sekcija upokojujencev Novoteksa ima 217 članov: iz tozd Tkanina 121 članov, iz TOZD Predilnica Metlika 55 članov, TOZD Konfekcija I Novo mesto in Konfekcija II Vinica imata po 4 upokojujence, iz delovne skupnosti skupnih služb pa je 28 članov. V letu 1980 se je upokojilo 18 delavcev, naše vrste pa sta tragično zapustila Jože Brulc iz Regerče vasi, ki je dolga leta delal v predilnici, tik pred srečanjem pa še Janko Reba, delavec v TOZD Predilnica Metlika.

Odbor sekcije je v preteklem letu imel dve seji, na katerih je razpravjal o raznih problemih sekcije. Skrbel je, da so vsi upokojujenci redno dobivali glasilo naše delovne organizacije in bili tako seznanjeni z delom in življenjem delovne organizacije in z drugimi zanimivimi dogodki. Člani odbora so večkrat, zlasti pa ob novem letu obiskali ostarele in bolne upokojujence, jih skromno obdarili, se z njimi pogovorili in jim po potrebi pomagali. Odbor pa ugotavlja, da za svoje bolne člane običajno žal ne zve.

Preteklo leto so upokojujenci odšli na izlet v Postojnsko jamo in Predjamski grad. Za izlet se je prijavilo 68 upokojujencev in 9 njihovih svojcev. Vsi udeleženci so za izlet tudi prispevali določene zneske, saj so stroški izleta bili precej večji kot je sekcija dobila dotacije za 1980.

Srečanje upokojujencev v metliški predilnici

Tudi letos je bilo ob novem letu srečanje upokojujencev v metliški predilnici. Zbralo se je okrog 40 bivših sodelavcev. Ker pa je iz njihovih vrst usoda tiste dni izrgala dolgoletnega člana kolektiva tovariša Reba Janka, so se vsi najprej organizirano napotili na njegovo zadnjo pot. Tovariš Janko je bil zaposlen v predilnici Metlika od leta 1958 pa vse do leta 1973. Nato je bil invalidsko upokojen. Delal je kot skladiščnik in sodelavci so zanj vedno našli kup pohvalnih besed. S težkimi srci so se poslovili od njega.

Vsi udeleženci izleta so bili zelo zadovoljni, saj je marsikdo prvič videl naravne krasote Postojnske jame in zgodovinskega Predjamskega gradu.

Po sklepu odbora smo tudi letos zaprosili samoupravne organe za dotacijo 35.000 din. Zaprošena dotacija je predvidena za delno kritje stroškov izleta, v enem umrlih članom in razne druge izdatke pri delu sekcije. Upamo, da bomo zaprosena sredstva letos dobili, saj smo pretekla tri leta dobili le minimalne zneske, tako da smo porabili skoro vsa sredstva, ki smo jih prihranili prejšnja leta, ko je bila dotacija večja, število upokojujencev pa bistveno manjša kot danes.

V svojem osebnem življenju so naši upokojujenci še vedno zelo delavni. Vsi, razen težko bolnih, se ukvarjajo s kakšno dejavnostjo, ki jim krajša in lepša jesen življenja. Poleg rednega dela doma ima skoraj vsak svojega konjička, ki mu krajša čas in ga zabava. Pohvaliti je treba posebej tiste upokojujence in upokojujence, ki so se odzvali vabilu naše mladinske organizacije, ki je v sejni dvorani organizirala razstavo ročnih del. Na tej razstavi smo videli marsikak izdelek naših upokojujencev. Upamo, da se bodo v bodoče v še večjem številu odzvali takim pobudam.

Ker je trem članom odbora potekla že druga 4-letna mandatna doba, je predlagal odbor, da se razrešijo predsednik Jože Udovič ter članici Fani Šepetavc in Zofka Grahek. Lani sta bili v odbor izvoljena še Justin Kranjčič in Milka Nemanič. Nadalje je predlagal, da traja v bodoče mandatna doba odbora 2 leti, v odbor pa je predlagal Staneta Židanika za predsednika, za člana pa Ivanka Vičič in Justina Kranjčiča iz Novega mesta. Člane odbora iz Metlike

naj izvolijo metliški upokojujenci na svojem srečanju. Predlog je bil soglasno sprejet.

Ob koncu poročila je predsednik povedal, da je odbor na svoji zadnji seji pregledal finančno poslovanje. Ugotovil je, da je to bilo vodeno v redu in so vsi prejemki in izdatki ustrezno dokumentirani. Nepotrebnih izdatkov ni bilo. Denar sekcije je naložen v Ljubljanski banki.

V imenu vseh upokojujencev je zahvalil vodstvu delovne in temeljnih organizacij, njihovih samoupravnih organov in družbenopolitičnim organizacijam za vsoto pozornost in pomoč ter jim zaželel v letu 1981 mnogo delovnih in gospodarskih uspehov.

Stanka Saje se je v imenu vseh upokojujencev zahvalila vsem doseďanjim članom odbora za dolgoletno in požrtvovalno vodenje sekcije upokojujencev. Zahvalila se je tudi vsem tistim, ki so omogočili novoletno srečanje in nepozaben izlet na Titov grob in Postojno in jim zaželela srečno, zdravo in uspehov polno novo leto 1981.

Po končanem uvodnem delu so upokojujenci prejeli še običajne novoletne denarne nagrade, katerih so se zelo razveselili. Ob sproščeni kramljanju in igranju našega upokojujenceva Ivana Lahajnarja je čas hitro tekkel in kar prehitro smo se morali raziti.

Naslednji dan so člani starega odbora obiskali bolne upokojujence in jim poleg denarne nagrade in kilogramskih ostankov, ki jih je podarila delovna organizacija, prinesli še skromna darila. Bolni upokojujenci so se teh obiskov zelo razveselili, saj so videli, da jih njihovi bivši sodelavci in vodstvo njihove organizacije niso pozabili.

JOŽE UDOVIČ

Po pogrebu se je srečanje nadaljevalo v sindikalni sobi. Najprej je vse prisotne pozdravil predsednik sindikata Jože Matjašič in jim zaželel dobrodošlico v tovarni, v kateri so nekoč delali. Nato je imel govor predstavnik iz Novega mesta Danilo Kovačič, ki jim je ravno tako zaželel, da se počutijo prijetno v okolju, v katerem so nekdanj služili svoj vsakodnevni kruh. Poročilo o delu upokojujencev je podala Zofija Grahek, predstavnica Zveze upokojujencev. Ugotovili so, da so še vedno aktivni, čeprav so zako-

račili v pozna leta življenja, da se še vedno udeležujejo številnih izletov in proslav ter različnih kulturnih prireditev.

Po pozdravnih govorih in poročilu so bila razdeljena skromna darila vsem upokojujencem. Srečanje se je končalo s pogostitvijo, na kateri so obujali spomine na dobre stare čase, na zgrade in nezgode, ki so se jim pripetile med zidovi njihove predilnice. Obljubili so si, da se drugo leto zopet snidejo.

RUDOLF VLAŠIČ

Barok (1600 - 1800)

Okoli leta 1600 se moda menja. Noša meščanov in plemičev je izzivalna, manj pisana, po svojem značaju ne poudarja osebnosti, temveč stan, katerega človek pripada. Noša postane bolj okorna, zaradi tega ni bilo gibanje več tako sproščeno in izzivalno kot v prejšnji dobi.

Mnoge evropske države so se v 17. stoletju razvile v samostojne nacionalne države. Dvor absolutnih vladarjev ni bil samo center političnih oblasti, temveč tudi sedež znanosti in kulture. Pomembni državi z absolutno vladavino sta bili Španija in Francija.

FRANCOSKA MODA ZA ČAS LUDVIKA XIV.

„Država sem jaz!“ je bilo geslo Ludvika XIV. Imel je popolno absolutistično oblast, ki je doživela v Evropi svoj vrh v 17. stoletju. Versailles je postal kulturno in politično središče Evrope. Njegova oprema kaže bogate baročne oblike, ki so v sijaju in blesku kar

prekipevale. Tudi narava se je morala podvreči novim oblikam. Drevesa in grmovje so umetno prizrezovali in sadili žive meje ob poteh.

Francoski običaji in moda so se udomačili po vseh evropskih dvorih. Posebnosti španske mode so popolnoma izginile, francoska moda postane vodilna.

Moški so nosili do kolen segajoč oprjet suknjič in enako dolgi telovnik. Rokavi so imeli široke zavihke, na jopice pa so nameščali velike žepne poklopce. Hlače so imeli do kolen, katere je suknjič pokrival. Okoli vratu so vezali ruto, ki je predhodnik današnje kravate.

Značilnost tedanje mode je bila velika lasulja. Ta je nadomeščala klobuk, ki je bil prvotno majhen, potem pa so večje robove ob strani in zadaj zavihali, da je dobil obliko trirogelnika. Nosili so ga večidel samo pod pazduho. Čevlji z višjo peto so bili visoko zapeti. Privilegirano plemstvo je nosilo rdeče pete, modni dodatki so bili še „muj“ (rokavnik) in rokavice. Vsak kavalir je nosil tudi meč.

Ženska moda je obsegala životec in dvoje kril. Žvotec je imel globok izrez. Kratki rokavi obleke so odkrivali čipkaste nabore sprajčnih rokavov. Ob straneh in zadaj je bilo zgornje krilo, imenovano „tournir“. Bilo je čez žični podložek grebnasto nabrano in se je končalo z vlečko. Vlečka kraljice je bila dolga 11 vatlov, princes in vojvodinj pa 3 vatele; to je bil dvorski predpis.

Pričeske so se ravnale po dolžini vlečke. Čim daljša je bila vlečka, tem višja je bila frizura. Čevlji so bili koničasti z visoko peto, izdelani iz blaga,

svile in brokata. Na sprehodu so dame uporabljale senčnike, da so čuvale kožo pred soncem. Oblečila dvorjanov so bila izdelana iz svile in žameta v svetlejših barvah. Posebno draga so bila oblečila iz srebrnega in zlatega brokata.

V veliki modi so bili naborki in čipke. Francoska luksuzna industrija je slovela po vsem svetu in je ta sloves obdržala stoletja. Za pospeševanje francoske mode so pošiljali vsak mesec v Anglijo, Nemčijo in

Italijo, pa tudi v Rusijo po najnovejši modi oblečene lutke.

Leta 1672 pa je izšla prva številka francoskega modnega žurnala „MERCURE GALANT“.

DEČKOV NEKAJ MANJ, DEKLIC NEKAJ VEČ

Osnovno šolo je v šolskem letu 1979/80 obiskovalo v občini Novo mesto 7262 učencev, od teh 3401 deklica, letos pa se je vpisalo 7253 učencev, od teh 3452 deklic. Osemletko je v lanskem šolskem letu končalo 893 učencev, razred pa je moralo ponavljati 183 učencev ali 2,5 odst.

O LANSKIH POKOJNINAH

Julija 1980 so bili v SR Sloveniji 223.003 upokojenci, od tega 107.491 starostnih, 54.936 invalidskih in 60.576 družinskih. Varstveni dodatek je uživalo 25.554 upokojencev. Poprečna pokojnina v Sloveniji je znašala ob polletju 5.367 dinarjev. Poprečna starostna pokojnina je najvišja, saj znaša 6.311 din, sledi ji invalidska s 4.940 din in družinska s 4.077 4.940 din in družinska s 4.077 din. Pri družinskih pokojninah jih je 29,8% nižjih od 3.000 din, pri starostnih pokojninah pa je 37,5% višjih od 7.000 dinarjev.

Znani pariški kreatorji visoke mode radi pošnemajo modo baročnih francoskih „kreatorjev“

Samo dobro obveščeni lahko tudi pametno odločimo — prispevajte zato svoj delež k dobremu obveščanju v naši delovni organizaciji!

Izrečeni disciplinski ukrepi od 29. 8. do 27. 11. 1980

Ukrep prenehanje delovnega razmerja je bil izrečen naslednjim kršiteljem delovne discipline:

1. Milan Đurđević (1958), delavcu TOZD Tkanina, ker je devetnajst dni neopravičeno izostal z dela.

2. Pavi Trifković (1958), delavcu TOZD Tkanina, ker je 20 dni neopravičeno izostal z dela.

3. Franji Mišković (1951), delavcu TOZD Tkanina, ker je devet dni neopravičeno izostal z dela.

4. Mih Grilu (1940), delavcu TOZD Tkanina, ker je neopravičeno izostal z dela ter večkrat prišel na delo pod vplivom alkohola. Ukrep je izrečen pogojno za dobo enega leta.

5. Jožetu Učmanu (1964), delavcu TOZD Tkanina, ker je pet dni neopravičeno izostal z dela. Ukrep je izrečen pogojno za dobo 6 mesecev.

6. Mileni Markočević (1963), delavki TOZD Tkanina, ker je šest dni neopravičeno izostal z dela. Ukrep je izrečen pogojno za dobo enega leta.

7. Zdravku Marinković (1959), delavcu TOZD Tkanina, ker je pet dni neopravičeno izostal z dela. Ukrep je izrečen pogojno za dobo enega leta.

Stanetu Butalinu (1955), delavcu TOZD Tkanine, ker je samovoljno in brez dovolilnice zapustil delovno mesto in delovno organizacijo ter se vinjen vrnil nazaj in fizično obračunal s sodelavcem. Ukrep je izrečen pogojno za dobo enega leta.

NA DRUGA DELA IN NA- LOGE STA BILA PREMEŠČE- NA:

Martin Lokar (1956) in Bogo Pavlin (1955), oba iz TOZD Tkanina, ker sta odklonila delo in je zaradi tega stala proizvodnja na naslednjih fazah.

**UKREP DENARNE KAZNI
JE BIL IZREČEN** Jožetu Florjančiču (1959), delavcu TOZD Tkanina, ker je malomarno opravljal svoje delovne obveznosti.

25 JAVNIH OPOMINOV

1. Branteu Šenici (1943), delavcu DSSS, ker se je opijal zunaj delovnega mesta in v takem stanju žalil po slovne stranke ter škodoval ugledu naše delovne organizacije.

2. Jožetu Kinčiču (1952), delavcu DSSS, ker je večkrat

neopravičeno in brez dovolilnice zapustil delovno mesto in delovno organizacijo ter neopravičeno odklonil delo, ki mu ga je dal predpostavljeni.

3. Nedeljki Dujaković (1962), delavki TOZD Tkanina, ker je neopravičeno izostala z dela.

4. Vehbiji Osmanović (1956), delavcu TOZD Tkanina, ker se je neprimerno obnašal do sodelavca.

5. Jožici Železnik (1963), delavki TOZD Konfekcija, ker je malomarno opravljala svoje delovne obveznosti.

6. Ivanu Goričarju (1954), delavcu TOZD Tkanina, ker je odklonil nadurno delo.

7. Ani Kužnik (1955), Zdenki Kostadinovski (1953), Zori Čovič (1962), Darinki Miklavčič (1961), Mariji Žunič (1932), Mari Rukše (1935) in Dragi Kužnik (1936), vse iz TOZD Tkanina, ker niso opravile določenega števila nadur, ki jih je določil delavski svet TOZD Tkanina.

15. Ruždija Taranišu (1960), delavcu TOZD Tkanina, ker je odklonil nadurno delo.

15. Ani Bratkovič (1945), delavki TOZD Tkanina, ker je odklonila nadurno delo.

16. Miri Mojsič (1956), delavki TOZD Tkanina, ker je malomarno opravljala svoje delovne obveznosti.

17. Ivanu Ašiču (1952), delavcu DSSS, ker je neopravičeno izostal z dela.

18. Francu Ljubi (1939), delavcu TOZD Tkanina, ker je neopravičeno in brez dovolilnice zapustil delovno mesto in delovno organizacijo.

19. Stanetu Juraku (1948), delavcu TOZD Tkanina, ker je neopravičeno in brez dovolilnice zapustil delovno mesto in delovno organizacijo.

20. Francu Žibertu (1960), delavcu TOZD Tkanina, ker je sicer opravičeno izostal z dela, vendar svoje odsotnosti ni pravočasno opravičil v delovno organizacijo.

21. Fadilu Džemiću (1956), delavcu TOZD Tkanina, ker je neopravičeno izostal z dela ter večkrat neopravičeno in brez dovolilnice zapustil delovno mesto in delovno organizacijo.

22. Alojzu Mrvarju (1938), delavcu TOZD Tkanina, ker si je samovoljno podaljšal izhod, ki mu ga je sicer dovolil predpostavljeni delavec, vendar samo v času malice.

23. Mati Mišković (1951), delavcu TOZD Tkanina, ker je

večkrat neopravičeno zapustil delovno mesto med delovnim časom.

24. Alojzu Kranjčiču (1952), delavcu TOZD Tkanina, ker je večkrat neopravičeno zapustil delovno mesto med delovnim časom.

25. Bogu Matku (1960), delavcu TOZD Tkanina, ker je neopravičeno izostal z dela.

MARIJA HODŽIČ

UČNI USPEH V ŠOLSLEM LETU 1979/80

Po podatkih, ki jih je zbral komite za družbeni razvoj o novomeških srednjih in poklicnih šolah za leto 1979/80, je bilo na vseh šolah 111 oddelkov s 3358 učenci. Od teh učencev jih je 3163 ali 94,2 % uspešno zaključilo šolsko leto, padlo jih je 5,8 %.

KNJIŽNICE NA OSNOVNIH ŠOLAH

Vse šolske knjižnice v novomeški občini imajo bolj ali manj dobro založene police. Na njih je 117.848 knjig, na novo pa so lani kupili 6369 knjig. Za učiteljski kader je od te skupne zaloge na voljo 31.211 knjig. Za strokovno poslovanje šolskih knjižnic skrbi 9 knjižničarjev, kar pa je še vedno premalo.

Disciplinska komisija in priprave na obravnavo

Disciplinska komisija je kot organ prve stopnje najpomembnejši organ disciplinskega postopka, ki ugotavlja delavčevo odgovornost oziroma neodgovornost in mu izreka ukrepe ali pa ga oprosti odgovornosti.

Za ugotavljanje kršitev delovnih obveznosti in drugih kršitev delovne discipline in izrekanje ukrepov je v dislocirani temeljni organizaciji „disciplinska komisija“ temeljne organizacije, medtem ko imamo na sedežu delovne organizacije skupno disciplinsko komisijo. Formiranje disciplinske komisije je zakonita obveznost. Drugi organi ne smejo izrekat disciplinskih ukrepov, samo organ druge stopnje, ki odloča o ugovoru

zoper odločbo disciplinske komisije.

Značilnost disciplinske komisije je, da v njej soodločajo tako imenovani zunanji člani, to je osebe izven temeljne organizacije in jih volijo delavci z liste, ki jo določi zbor združenega dela skupščine občine, v kateri je temeljna organizacija, na predlog sindikata.

Zunanji člani v disciplinski komisiji so predstavniki združenega dela v najširšem smislu in so odraz zaostrenega pristopa k odgovornosti v združenem delu. V vsaki disciplinski komisiji morajo biti zastopani tudi zunanji člani, vendar teh ne sme biti več kot četrtina vseh njenih članov.

Vsakokrat, ko je delavec klican na odgovornost, določi predsednik disciplinske komisije njeno sestavo. Pri tem mora biti en član komisije iz temeljne organizacije, iz katere je dela-

vec, ki je v postopku. Ni nujno, da v vsakem disciplinskem primeru vedno zaseda disciplinska komisija v celotni sestavi. Za vsak posamezni primer se določi komisija v sestavi petih članov: predsednika komisije, en zunanji član, en delavec iz temeljne organizacije, iz katere je delavec, ki je v postopku, in dva druga člana iz delovne organizacije.

Na disciplinsko obravnavo je treba razen članov disciplinske komisije povabiti: delavca, ki je v postopku, njegovega pooblaščenca, če ga ima, predlagatelja postopka, predstavnika osnovne organizacije sindikata in samoupravne disciplinske kontrole TO, iz katere je delavec, ki je v postopku ter priče. Vse, kar sodi k pripravam za disciplinsko obravnavo, opravi strokovni delavec.

MARIJA HODŽIČ, iur.

Plinska bomba v stanovanju...

Število nesreč in tragedij zaradi nepravilnega ravnanja s plinom iz leta v leto narašča. Zelo pogostni so vzroki eksplozij v gospodinjstvih, največ zaradi malomarnosti in nevednosti. Vse premalo se ravnamo po navodilih o uporabi plina in plinskih jeklenk. So primeri, ko starši dovolijo otrokom, da oni uporabljajo in menjavajo plinske jeklenke, kar je lahko usodno.

Pred leti se je na primer zgodila huda družinska nesreča vsled popustljivosti staršev. Osemletni fantek je hotel na vsak način prižgati plinski štedilnik; mama je bila huda na fantka in ni pustila, da bi to počenjal, iz dnevne sobe se pa je oglasil oče in mamico okregal z besedami, pusti vendar najnemu ljubčku, naj pokaže kako je že brihten! Mamica je užaljena odšla v splanico, fantek pa je prižgal plinski štedilnik. Ker ni mogel štedilnika prižgati, je potisnil zobotrebce v plinsko pipo. Tudi tokrat mu ni uspelo; odšel je za mamico v spalnico in jo prosil, da naj ne bo huda na njega in očka in mamico objel, čez nekaj časa pa odjekne strahovita eksplozija. V dnevni sobi je oče umrl v hudih mukah od opeklin, v spalnici pa je fantek umrl v objemu svoje mamice.

Ali si lahko zamislimo posledice, če bi se to zgodilo v stanovanjskem bloku ali stolpnici, kjer stanuje po 20, 50 ali več družin za takšno stavbo zadostuje ena sama plinska jeklenka, da v trenutku uniči dragoceno človeško življenje in stavbo zravnata z zemljo.

Tudi odrasli ravnamo nepravilno in nestrokovno s plinom. Res je na pogled prižiganje in menjava plinske jeklenk kaj enostavno in nedolžno, pri najmanjši neprevidnosti pa hudo usodno.

Da bi pravočasno odpravili nevarnost eksplozije ali požara zaradi plina, vam želimo dati nekaj napotkov o uporabi plina in plinskih jeklenk.

— Da bi pravočasno ugotovili uhajanje plina iz jeklenke, je plinu dodana posebna kemikalija, ki ima značilen vonj (plin metan-propan sta brez vonja).

— Prostor, v katerem se nahaja plinska jeklenka, mora

biti dobro zračen; v kletnih prostorih plinskih jeklenk ne smemo shranjevati.

— Ob normalnih pogojih mora biti plamen na gorilni kroni modro-rdeče barve; če tega ni, moramo gorilno krono dobro čistiti ali zamenjati.

— Ko menjavamo jeklenko, pogledjmo najprej, da bo ventil dobro zaprt. Še prej pa natan-

čno pregledamo tesnila, matico na regulatorju pa dobro privijemo na ventil jeklenke.

— Da ugotovimo popolno tesnjenje vseh spojnih mest, moramo ta mesta namazati z milnico. Zaenkrat je to najboljši način za ugotavljanje uhajanja plina iz jeklenke.

— Zelo previdni moramo biti, kam bomo postavili plinsko

jeklenko. Ne smemo je izpostavljati sončni toploti ali dati na prostor, kjer bi se segrela na več kot 40 stopinj celzija. Vemo, da se začne ob določeni temperaturi plin raztezati.

— Zelo je nevarno 2 kg jeklenko polniti iz 10 kg jeklenike, kar na žalost mnogi sami počnejo.

— S plamenom je nevarno preizkušati tesnenje na jeklenki. Gumijasto cev moramo pravočasno zamenjati in pritrditi z objemkami.

— Če želimo plinski gorilnik prižgati, delajmo takole:

1. odpremo ventil na jeklenki;

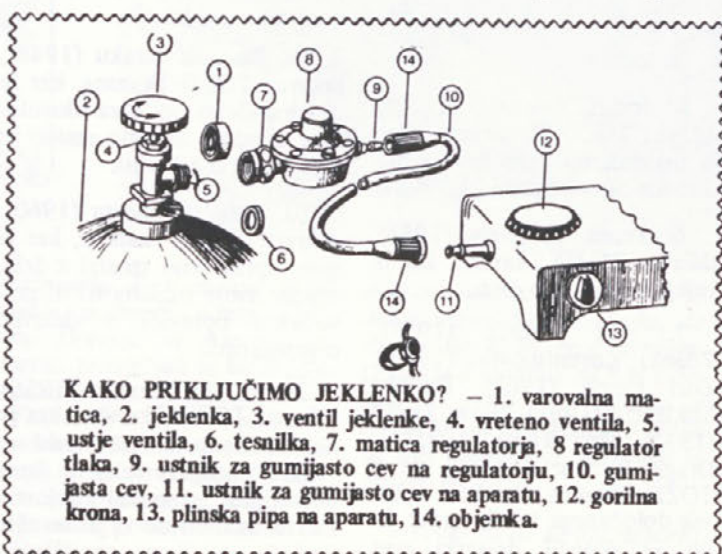
2. pred ustjem gorilnika prižgemo vžgalico in šele nato

3. odpremo ventil gorilnika. Če želimo plinski gorilnik ugasniti, pa delajmo takole:

1. zapremo najprej ventil na jeklenki, potem šele

2. zapremo ventil na gorilniku.

STANKO VAVPOTIČ

KAKO PRIKLJUČIMO JEKLENKO? — 1. varovalna matica, 2. jeklenka, 3. ventil jeklenke, 4. vreteno ventila, 5. ustje ventila, 6. tesnilka, 7. matica regulatorja, 8 regulator tlaka, 9. ustnik za gumijasto cev na regulatorju, 10. gumijasta cev, 11. ustnik za gumijasto cev na aparatu, 12. gorilna krona, 13. plinska pipa na aparatu, 14. objemka.

Ročni gasilni aparat v vsak avtomobil!

Zelo pogosto pride do nepopravljive škode, često tudi s smrtnimi izidi, ker ne spoštujemo predpisov. Tako je tudi potrebno, da je vsako motorno vozilo opremljeno tako kot s kompletom za prvo pomoč, trikotnikom, nujnimi rezervnimi deli tudi z ročnimi gasilnim aparatom S 1 ali z S 2, to pomeni 1 ali 2 kg. To priporočilo, ki bo prej ali slej uzakonjeno kot obvezna oprema vsakega motornega vozila, je spričo zelo pogostnih nesreč in avtomobilskih požarov pomembno ne samo kot upoštevanje zakona, temveč je važno predvsem zaradi osebne in materialne varnosti. Vsak dan smo priča prometnih nesreč. Dnevno časopisje kakor tudi radio in televizija nam posredujejo vesti o težkih nesrečah na naših cestah. Koliko je v teh nesrečah mrtvih in težko ranjenih, tudi vemo. Ali nas ne pretrese vest, ko slišimo, da so otroci ostali brez staršev, ali da so starši izgubili v prometni nesreči ali v avtomobilskem požaru najdražje kar so imeli, to so njihovi otroci. Tudi pogostni so primeri na naših cestah, ko zgorejo vsi potniki v motornem vozilu. Marsikatera takšna nezgoda bi se srečno končala, če bi vsi lastniki motornih vozil imeli pri roki

ročni gasilni aparat, s katerim bi v morebitni nesreči lahko pomagali sebi ali drugim udeležencem v prometni nesreči. Pri tem pa moramo vedeti, da je ročni gasilni aparat S 1 ali S 2 namenjen za gašenje začetnih požarov. Posebno je uspešen za gašenje elektro naprav, lahko vnetljivih tekočin in avtomobilskih motorjev.

Da bo gašenje uspešno, moramo vedeti sledeče:

— ostanimo mirni in preudarimo, kaj je treba storiti;

— če so ljudje v avtomobilu, jih moramo rešiti iz vozila.

Kako upravljamo z ročnim gasilnim aparatom S?

— Aparat mora biti vedno na vidnem in hitro dostopnem mestu;

— najprej odstranimo varnostno spronko;

— pritisnemo vzvod aparata navzdol;

— ustnik aparata usmerimo naravnost nad gladino oziroma v gorečo površino, tako da posamezni prašni delavci v oblaku prodirajo v plamen;

— ročico na glavi aparata moramo odpirati in zapirati v presledkih 3–5 sekund, da bi tako preprečili hitro upadanje pritiska, ki se v posodi pomeša z prahom.

Pomnimo in nikdar ne recimo: „Saj ne bo gorelo!“

Poveljnik IGD Novoteks:
STANKO VAUPOTIČ

Lastniki motornih vozil DO Novoteksa!

Industrijsko gasilsko društvo Novoteks se je pobrigalo, da si lahko nabavite za vašo motorna vozila ročne gasilne aparate po ugodnih pogojih. Prijave sprejema poveljnik IGD Novoteks Stanko Vaupotič v gasilski pisarni (pri delavnici AMD) od 15. februarja 1981.

Cena gasilskega aparata:

S 1 580,— din

S 2 650,— din

Ko si boste nabavili to prepotrebno gasilno sredstvo, mu določite tudi primerno in hitro dostopno mesto v vašem železnem konjičku, da boste vi in vaši najdražji bolj varno in srečno počivali!

Še naprej: predvsem množičnost

POROČILO DELEGATA Z 9. SEJE SKUPŠČINE TELESNOKULTURNE SKUPNOSTI NOVO MESTO, KI JE BILA 22. DECEMBRA 1980

Delegati 9. seje telesnokulturne skupnosti so obravnavali 8 točk dnevnega reda, katere so pretežno zajemale delo telesnokulturne skupnosti v letu 1980 in temelje plana za obdobje 1981 – 1985. Da ne bi navajal vse točke, ker so preveč obsežne, bom naštel najbolj aktualne zadeve.

Manj sedežev, več natakarijev

Iz poročila, ki ga je izdelal komite za družbeni razvoj pri občini Novo mesto je razvidno, da smo bili gostje v gostinskih lokalih družbenega sektorja pri krašani za 131 sedežev v primerjavi z enakim obdobjem 1979. Tolažimo se pa vendarle lahko s tem, da nam je v letu 1980 stalo ob mizah 13 natakarijev več kot v enakem razdobju 1979. Ste to opazili?

Septembra lani:
24.188 zaposlenih

V septembru 1980 je bilo v novomeški občini zaposlenih 24.188 oseb. V primerjavi s septembrom 1979 je to za 2,3 odst. več. Od vseh zaposlenih je bilo 10.985 ali 45,4 odst. žensk, kar je zelo blizu slovenskega poprečja, ki, kot je znano, sodi v sam svetovni vrh.

Rezultati tekmovanja v namiznem tenisu

V sredo, 26. 11. 1980, je bilo tekmovanje v namiznem tenisu za najboljšega posameznika in posameznice DO Novoteks. Tekmovanje se je odvijalo v telovadnici OŠ Bršljin. Prijavilo se je 13 tekmovalcev in 2 tekmovalki. Moški so igrali po sistemu na izpadanje, ženske pa so igrale za 1. – 2. mesto zaradi udeležbe samo dveh igralok.

V finalni del tekmovanja pri moških so se plasirali štirje tekmovalci: za 3. – 4. mesto sta se pomerila Klobučar Jožko iz Konfekcije in Mohorič Jože iz Službe za nap. kak.; za 1. – 2. mesto sta se pomerila Aš Martin iz operativne prip. dela konf. in Ban Zdenko iz priprave. Zmagovalec tekmovanja DO Novoteks je Ban Zdenko iz priprave, drugo mesto je zasedel Aš Martin, tretje mesto Klobučar Jožko in

V obdobju 1976–1980 si je TKS preko telesnokulturnih organizacij in društev prizadevala:

– za izboljšanje zdravstvenega stanja ter delovne in obrambne sposobnosti vseh kategorij prebivalstva,

– v telesnokulturnih organizacijah in društvih so gojili tovarištvo, patriotizem in negovali tradicije NOB,

– posebna pozornost je bila posvečena (v okviru finančnih možnosti) vrhunskemu športu in nadarjenim posameznikom,

– hkrati s tem pa si je telesnokulturna skupnost prizadevala za izenačevanje možnosti za množično telesnokulturno udejstvovanje vseh občanov.

Temeljna usmeritev v množičnost je imela določene uspehe, saj nam je v redno (najmanj dvakrat tedensko) vadbo oziroma dejavnost uspelo vključiti približno 6 % prebivalstva vseh starostnih stopenj in kategorij (plan 8,6 %), v občasne aktivnosti pa 20,7 %.

Na področju rekreacije bodo na republiški ravni uresničevali predvsem spodbujevalne in strokovno usklajevalne naloge.

Predvsem bomo sofinancirali jesenski atletski kros za pokal DELA, dan planincev, Milovaničev memorial, tekmovanje

četrti mesto Mohorič Jože. Tolažilna skupina je igrala od 5. do 13. mesta in vrstni red je bil sledeči: 5. mesto Dolinar Martin, 6. Resnik Riko, 7. Mikec Jože, 8. Jerman Janez, 9. Legan Miha, 10. Koprivnik Bruno, 11. Bele Janez, 12. Damjanovič Dako (ni odigral vseh srečanj), 13. Pirc Ciril (ni odigral vseh srečanj).

V ženski konkurenci sta se pomerila za 1. – 2. mesto Gutman Ljuba in Kump Mira. Zmagala je Gutman Ljuba in tako zasedla 1. mesto.

Tekmovanje je bilo zanimivo in kvalitetno. Tudi udeležba je bila dobra, predvsem v moški konkurenci. Komisija za rekreacijo in šport se je odločila, da bo v letu 1981 pripravila tekmovanje v namiznem tenisu od januarja do marca.

MIHA LEGAN

za Zlato puščico, po poteh partizanske Ljubljane in po stezah partizanske Jelovice.

Sofinancirali bomo tudi večje športne prireditve: Skokov memorial, Zorkov memorial, FIS Zlata lisica, FIS Pokal Vitranca, planiške prireditve, skakalno turnejo treh dežel, FIS smučarski tek, veslaško regato, kolesarsko dirko Alpe Adria, Vidmarjev memorial in mednarodni plavalni miting.

V Sloveniji smo dolgoročno zainteresirani (do leta 1990) za organizacijo nekaterih velikih prireditev in bomo zato kandidirali za naslednja tekmovanja:

– svetovno prvenstvo v alpskem smučanju,

– svetovno prvenstvo v nordijskih smučarskih disciplinah,

– svetovno prvenstvo v rokometu,

– svetovno ali evropsko prvenstvo v atletiki.

Kakor že veste, bo v Novem mestu v letu 1981 balkansko prvenstvo v odbojki. Viri financiranja bodo naslednji: prispevek telesnokulturne skupnosti, prispevek ZTKO, prispevek delovnih organizacij Novega mesta za pokroviteljstvo nad ekipami, vstopnina in sredstva od propagandnih akcij.

MIHA LEGAN

V APRILU BO POPIS PREBIVALSTVA

Od 1. do 10. aprila bo v naši državi spet popis prebivalstva. Tak popis smo imeli nazadnje pred desetimi leti. Zanimivo je, da je prvi večji popis na našem področju izvedla že več kot pred dvesto leti avstrijska cesarica Marija Terezija. Seveda se bo tudi letošnji popis od cesaričinega, ki je imel predvsem vojaške namene, precej razlikoval. Izpolnjeval bo vse zahteve, ki jih za mednarodne statistike postavlja OZN, dal pa bo tudi kup zanimivih podatkov, za katere tudi občine na svojih področjih ne vedo. To so podatki o stanovanjih, poslopih, kmetijskih površinah, obdelanosti zemlje in podobno. S tem bodo zbrani podatki o stanovanjskem standardu našega prebivalstva, še bolj pomembni pa bodo ti podatki za gospodarno kmetijsko politiko.

Še en podatek: popis bo izpeljalo približno devet tisoč popisovalcev.

HVALA ZA ŽIVLJENJE
TEBI, KI SI DAL
KRI IZ ŽIL
DEL SEBE SAMEGA.

Hvala za vašo kri!

Od 1. oktobra do 23. decembra 1980 so dali kri naslednji krvodajalci:

TO TKANINA: Druškič Ljubica (2–krat), Vaupotič Drago (12), Štamfelj Franc (9), Kozjan Martin (30), Kuplenk Franc (5), Metod Žagar (7), Florjančič Jožica (18), Rajak Mile (23), Iljaž Franc (27), Stipič Avgušina (22), Irt Miha (10), Fideršek Majda (10), Avguštin Ljuba (26), Jerič Fani (6), Kotnik Zdenka (13), Pureber Bojan (19), Matoh Vera (4), Dobovičnik Marija (6), Petan Rajko (21), Pintar Franc (24), Primc Anton (9), Stopar Vojan (9), Avbar Martin (18), Redek Rudi (18), Urbič Alojz (26), Zupan Rudi (36), Avbar Brane (34), Zupančič Magda (21), Pavlič Marija (18), Poglajen Avgust (12);

Štajkovec Martina (2), Može Martin (22), Vasič Dušan (24), Dvornik Marija (8), Džananović Fatima (2), Klanščak Ljubo (4), Zupančič Milka (10), Mohar Slavka (5), Šali Erna (2), Springer Ana (18), Marn Jože (21), Junc Stanko (5), Žtnik Milena (18), Gerzetič Milan (18), Kosec Jože (7), Kajtazovič Draga (40), Novak Marija (9), Kulovec Štefka (15), Planin Milena (8), Bogolin Slavko (17), Medle Marjeta (19), Žučak Drago (7), Nedeljko Draga (9), Pate Jožefa (26), Pate Anton (20), Dravinec Slavko (21), Jerman Jože (10), Rajak Mile (24), Bajec Mirko (11) in Povše Marjana (1).

TO KONFEKCIJA: Mišmaš Jože (32), Udovč Darinka (2), Hafner Anica (1), Mitag Jože (15), Žnavec Simona (14), Božič Marija (7), Glinšek Jožica (7), Božič Duška (2), Murgelj Franc (22), Golobič Marija (8), Mohar Mirko (12), Novak Jože (15), Rozman Jože (18), Vidrih Majda (12), Vovko Dušanka (5).

DSSS: Gazvoda Matija (31), Jerič Miha (3), Potočar Erna (1), Dragan Marija (7), Mavsar Milena (3), Aš Martin (2), Belavič Matija (15), Golob Cvetka (16), Filip Tine (16), Kralj Jože (10) in Kovačič Danilo (69).

TO PREDILNICA METLIKA: Kerč Marjan.

Škodljivo nepravilno nagrajevanje

Stabilizacija gospodarstva ni samo povečanje izvoza, zmanjšanje uvoza, povečanje proizvodnosti in varčnejše gospodarjenje s surovinami in proizvodnimi sredstvi, ampak tudi pametno gospodarjenje z vloženim delom in z rezultati tega dela: s prispevki, naložbami in osebnimi dohodki.

Sprejeli smo zakone in podpisali razne sporazume, ki določajo okvire, v katerih posamezne delovne organizacije in delovni ljudje uresničujejo svoje obveznosti. Vseh obveznosti pa le ni mogoče natanko in do kraja določiti. Posameznim de-

lovnim organizacijam in delovnim ljudem je prepuščeno, da jih samoupravno uresničujejo in z največjo mero družbene odgovornosti spravljajo v življenje.

Še najbolj je to izrazito pri delitvi osebnih dohodkov, kjer je dolžnosti še najteže dokazati in je družba, s tem pa seveda mi sami, temu področju pustila še največjo mero družbene odgovornosti. Družbena odgovornost pa je usklajevanje naših lastnih interesov z interesi družbe. Zdaj, v obdobju stabilizacije, je prišlo močno v ospredje spet vprašanje delitve osebnih dohodkov, saj je prav zaradi tega povsod tam, kjer je bilo premalo družbene odgovornosti, prišlo do kršitev zakona o združenem delu.

Delitev osebnega dohodka po delu je ena izmed zahtev, ki jih

moramo dosledno uresničevati, če hočemo, da bo stabilizacija gospodarstva potekala tako, kot smo jo zastavili. Neodgovorna delitev osebnih dohodkov je v bližnji preteklosti privedla do odstopanj, ki so škodljivo vplivala na naše gospodarstvo in celoten družbeni razvoj.

Ena takih napak je, da smo se pri določevanju višine osebnih dohodkov posluževali doseženega dohodka delovne organizacije kot edinega merila in pri tem nismo upoštevali, v kakšnih razmerah in na kakšni osnovi je ta dohodek nastajal. Tak način gledanja na dohodek in delitev osebnih dohodkov je mnogokrat pripeljal do tega, da smo dvigovali cene svojih proizvodov z namenom povečati si osebne dohodke. Za take dohodke pa bi težko rekli, da so plod dejanskega dela. Hkrati pa

so prav na tak način pridobljeni osebni dohodki prilivali olje na ogenj inflacije in s tem izpodkopavali stabilnost našega gospodarstva.

Za zakon o združenem delu so škodljive tudi zahteve nekaterih delovnih organizacij, kjer so dosegali slabe poslovne uspehe in zato imeli nizke osebne dohodke. Tam bi nekako radi videli, da bi družba urejala višino osebnih dohodkov z nekakšnimi socialnimi merili, ne pa po rezultatih dela. S tem bi se rade znebile odgovornosti, prav tako kot tiste TOZD znotraj delovne organizacije ali združenja, ki slabo delajo, pa hočejo imeti enake osebne dohodke kot drugi v združenju ali v DO. Take težnje po uravnilovki so vsekakor negativne za zakon o združenem delu, za nagrajevanje po delu in njegovih rezultatih in za naše gospodarstvo nasploh.

Kljub vsem tem negativnim pojavom pa ne smemo zdaj vseh težav, ki jih ima naše gospodarstvo, prevaliti na plače. Plače niso bile edini vir in gonilna sila inflacije v zadnjem desetletju. To nam potrdi že podatek, da se je delež sredstev za osebne dohodke v končni porabi in tekočih cenah stalno zmanjševal. Leta 1972 je znašal 52 odstotkov, 1980 pa le še 49,5 odstotka.

Skoraj v vseh zadnjih desetih letih je družbeni proizvod na delavca hitreje naraščal kot so rasla sredstva za osebne dohodke. Izjema so le leta 1972, 1975 in 1976. V celotnem družbenem prihodku so sredstva za osebne dohodke v letu 1976 znašala 9,5 odst., letos pa le 8,2 odst.

Nekoliko je za rastjo osebnih dohodkov zastajala rast produktivnosti. To je bilo v nekaterih letih zelo občutno, vendar moramo poudariti, da je bilo tudi obratno. V letih 1971 do 1976 je produktivnost rasla za 2,1 odstotka, realni osebni dohodki pa le za 1,4 odst. V obdobju 1976 do 1980 je produktivnost rasla za 2,2 odstotka, osebni dohodki pa le za 0,9 odstotka. Zdaj so naši realni osebni dohodki na višini dohodkov iz leta 1976.

Osebni dohodki ne bi nikoli smeli presegati rasti produktivnosti, prav tako pa mora biti delitev osebnih dohodkov taka, da bo spodbujala rast produktivnosti. To pa je delitev po delu in njegovih rezultatih.

Vsakanjost v tovarniški oplemenitilnici.

N. S.

Mošnje polne, postelje prazne?

V prvih 9 mesecih 1980 so gostinci družbenega sektorja v novomeški občini našeli 1431 nočitev manj kot v enakem razdobju 1979. So pa kljub temu dosegli lep uspeh, saj so v primerjavi z letom 1979, ko so imeli 22,251.737 dinarjev, v letu 1980 iztržili kar 28,593.329 din prometa. To jim je uspelo seveda z višjimi cenami. Te so v primerjavi z letom 1979 poskočile povprečno za 36,30 dinarjev na nočitev. Lahko si mislimo, kakšna bo zasedenost naših hotelov, če bomo še naprej uveljavljali ekonomski uspeh samo z višjimi cenami.

Lepa rast, a vendarle...

Če primerjamo povprečni osebni dohodek, ki so ga imeli zaposleni v novomeški občini septembra 1980, z osebnim dohodkom v enakem času 1979, vidimo, da se je ta povečal kar za 31,2 odstotka. Poprečni čisti osebni dohodek je septembra lani znašal v občini 8492 din. Žal so še hitreje rasle cene.

Vedno prvi...

Negospodarstvo ni v letu 1980 prekašalo gospodarstva samo v zaposlovanju, ampak tudi v rasti osebnih dohodkov. Od septembra 1979 pa do septembra 1980 se je povprečni čisti osebni dohodek v gospodarstvu zvišal za 1836 din na 8063 din, v negospodarstvu pa za 3080 din na 11.005 din. Indeks rasti OD za gospodarstvo je 129,5, za negospodarstvo pa 138,9.

Kaj delamo v šablonernici?

Ker veliko ljudi oziroma delavcev TOZD Konfekcije I, kakor tudi DO ne ve, kaj je šabloniranje ali kaj se dela v šablonernici, bom skušal s kratkim sestavkom prikazati delo v tem oddelku TOZD Konfekcije I Novo mesto.

Oddelek šablonernice je prvi, začetni proces proizvodnje v TOZD. Vodja tega oddelka mora po delovnem nalogu narediti razpis; to po meni, da mora kompletni delovni nalog razčleniti na optimalno dolžino, paziti na artikle, desene, število plasti itd. Nato na osnovi razmnoženih krojev in razpisa šablonerji položijo kroje na mizo. Pri tem morajo paziti, da se ujema širine materialov z šablono, da pravilno obračajo

kroje zaradi leska, česanja, da so vsi pripadajoči deli itd. Njihova največja skrb pa je, da poskušajo dobiti čim manjšo dolžino šablone oziroma, da bo čim manjša poraba materiala ali: da čim boljše, racionalno izkoristijo prostor na šablono. Po končani postavitvi vseh delov na mizo morajo šablonerji povleči papir pod postavljene kroje ter nato kroje s slikalnim – kopirnim strojem preslikati na papir. Ta papir nato vstavijo v komoro z amonijakom, da kroji na papirju potemni. V komori pustijo ta papir-šablono 10 do 15 minut.

Iz tega kratkega opisa dela v šablonernici lahko razberemo, da je to delo zelo natančno in zahtevno, ker lahko ti delavci

zelo veliko prihranijo oziroma zmanjšajo porabe materialov.

Poleg že omenjenega amonijaka, imajo ti delavci še problem z nizko temperaturo v zimskem času. Tudi na tem področju lahko upajo šablonerji na izboljšanje, saj se v srednjeročnem planu investicij predvideva stropna izolacija tega oddelka.

Ker imamo za vse konfekcije samo eno šablonernico, ki dela tudi za kooperacijo, menim, da bi morali zaradi nezadovoljstva pri OD delavci šablonernice boljše oziroma več sodelovati pri izgraditvi novega pravilnika o nagrajevanju, da nam bo za spodbudo in zadovoljstvo.

JOŽE KLOBUČAR

POPOLNOMA SE JE SPREMILO RAVNANJE LJUDI

„Nikoli doslej se nismo hitreje, ne bom rekel tudi laže, brez posebnih političnih pritiskov in strahov, sporazumeli o petletnem načrtu, kot smo se letos. Ne rečem, da ni bilo tudi reagiranja, takšnih in drugačnih, vendar že dolgo, odkar obstaja nova Jugoslavija, nismo hitreje našli skupnega jezika. To dokazuje, da je prišlo do preloma v zavesti ljudi. Prišlo je do streznitve in do jasnega spoznanja, da tako ne gre več naprej, da je treba vse podrediti stabilizaciji gospodarstva, to pa hkrati pomeni večji izvoz, večjo produktivnost dela, zadovoljevanje življenjskih potreb ljudi, pa tudi prizadevanja, da bi življenjski standard ostal vsaj na tej ravni, pomeni, da bi se počasneje dvigal kot zadnja leta, pa kljub temu naraščal. In če se nam je v mesecih stabilizacije kaj posrečilo, se nam je to, da se je občutno, ne bom rekel popolnoma, spremenilo ravnanje ljudi...“

STANE DOLANC (v novoletnem pogovoru za Delo)

Medfazna kontrola v predilnici

Novi delavci v Metliki

V TOZD Predilnica Metlika so se od 1. 8. 1980 do 31. 12. 1980 zaposlili:

Hudorovac Branko, Resovac Stjepan, Vergot Janko, Galinac Josip, Grgić Stjepan, Marković Marica, Miškovič Vinko, Šimunič Davorka, Šegina Ivanka, Žabčič Nikola, Sudac Josip, Milavec Jože, Sudac Ljuba, Strusa Janko, Benko Dragica, Đukić Čedo, Vučić Ivan, Vučić Danica, Popović Marica, Ribarič Zdenka, Cerjanec Mirko, Radenčič Željko, Slanc Marija, Čulig Blaž, Škrak Ljuba, Petro-

vič Silvana, Petrovič Svetlana, Pašalić Dragica, Đekić Rosa in Smuković Cveta.

V istem času so odšli:

Tkalac Sonja, Broz Ljuba,

Zjačić Stevo, Kukman Ivi, Đukić Čedo, Žabčič Lovro, Miškovič Vinko, Sudac Danijel, Grgić Stjepan, Resovac Stjepan, Mavretič Nikola, Malič Jože, Jambrošič Jure, Muc Avgust in Pezdirc Anica.

RUDOLF VLAŠIČ

Predznak

Od kuda sad ta radost, u srcu mom?

Da li je to predznak, da sreća dolazi ili ipak neko zlo?

Umorno srce moje, čemu se sad nadaš ti? Kad mladost moja već prošla je, od kuda tebi takvi sni?

Na sreću naviklo nisi i ne znaš šta je to, i kad bi došla

poznala je ne bi, već, mislim, da je neko zlo.

Pa čemu sad ta radost, kaži mi srce ti,

od kuda tebi srečni snovi, kaži mi, kaži ti.

Koga sad, da slušam ja, ko meni reči istinu zna,

da li srce, ili razum, ko sad bolje zna!

ZDRAVKA BOJANIČ

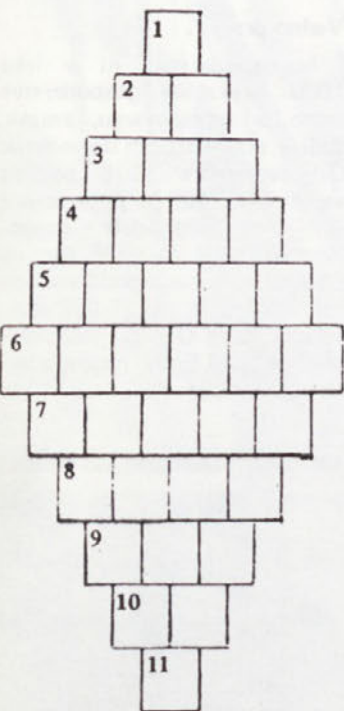

ZAHVALA

Zahvaljujem se vsem sodelavcem, članom DITIS ter vsem ostalim za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje ob očetovi smrti.

DUNJA PETRIČ

Vreteno

1. Peta črka abecede
2. mamilo
3. star
4. republiško glasilo SZDL (dnevnik)
5. polstena tkanina (za lovsko oblačila)
6. priimek glavnega direktorja
7. reka v SSSR
8. nekdanji japonski orodni telovadec
9. tuje moško ime
10. glasilo ZSS
11. samoglasnik

Razmišljanja ob dnevu JLA

22. december, to je praznik JLA,

nanj nas spomnijo vojaki, ki v kasarnah so doma.

Puške, bombe in topovi, so pred leti v borbo šli, misel mladih partizanov, misel lepih zlatih dni.

In pregnali so fašiste, mnogi padli so zato, padli za svobodo zlato in za novo Jugoslavijo.

22. december, to je praznik JLA,

nanj nas spominjajo vojaki, ki v kasarnah so doma.

ŠTEFKA VOVKO

Je manj žeje, ali so cene previsoke?

Iz trimesečnega poročila za tretje četrtletje 1980 je razvidno, da je imel družbeni sektor gostinstva v novomeški občini za 22,5 odst. večji promet kot leto dni prej v enakem razdobju. Promet z alkoholnimi in žganimi pijačami je bil v 3. četrtletju 1980 za 7,26 odst. manjši kot v enakem času 1979, vrednostni promet pa je kljub temu narastel za 15,3 odst. Slednje seveda lahko pripišemo predvsem višjim cenam, ki so pri žganih pijačah, razen žganju, poskočile kar za 25,5 odst., pri pivu za 26 odst. in pri vinu za 21,7 odst. Zanimivo je, da so podatki o prodaji brezalkoholnih pijač podobni „alkoholnim“: tudi tu smo se lani srečali z občutno višjimi cenami.

ZAHVALA

Ob tragični izgubi dobrega moža in o četa

Janka REBA
iz Metlike

iskrena hvala vsem sodelavcem, sindikalni organizaciji, sekciji upokojenecv in delovni organizaciji NOVOTEKS za podarjene vence. Hvala vsem, ki ste Janka tako številno pospremili na njegovi zadnji poti in tako počastili njegov spomin!

Iskrena hvala vsem, ki v najini bolečini čutite z nama, hvala za izraze sožalja.

Globoko žalujoča
žena Marta in sin Darko

Marsikaj moramo poenostaviti, skrajšati in poceniti...

„...Mislim, da bo družba sprejela in razumela, da moramo zmanjšati administrativni aparat, pa tudi poenostaviti administracijo, ki ljudem že greni življenje. Nedopustno je, da moraš za dovoljenje za gradnjo hiše letati leto dni na 30, 40 krajev, da moraš izgubljati ne ure in dneve, ampak mesece, da prideš do pravice, ki jo imaš po ustavi, in vse to zaradi birokracije. Tu so krajevne skupnosti, občine, republike in federacija tako oportunistične, da bolj ne morejo biti. Mnoge administrativne postopke je mogoče poenostaviti, skrajšati, poceniti, ne samo skozi vrednost storitve, ampak tudi s tem, da ljudje ne bodo izgubljali delovnega časa, ko bodo iskali te stvari...“

STANE DOLANC (v novoletnem pogovoru za Delo)

GLASILNO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO
NOVOTEKS

NOVOTEKS je glasilo tekstilne tovarne Novo mesto. Izhaja vsako zadnjo sredo v mesecu v nakladi 2500 izvodov. Glasilo ureja izdajateljjski svet v sestavi: Hinko Sintler (predsednik), Danilo Kovačič, Bojan Pureber, Martin Radež, Jana Jovič, Mojca Peroci, Mladen Radojčić, Rudolf Vlašič in Mirko Albijanič. Glavni in odgovorni urednik: Danilo Kovačič. — Uredništvo: NOVOTEKS, Novo mesto, Foersterjeva 10. — Časopisni stavek, filmi in prelom: DITC Novo mesto, TOZD Dolenjski list; tisk TOZD Tiskarna Novo mesto.